

१६०

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुर्खा दय्क तक्गु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दय्क तक्गु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

स्वयं

नेपाल संवत् १९४५ दिल्साथ्वः/२०८२ असार १५/2025 Jun. / ल्याः १३४, दाँः ७

स्वयं नगरपालिकाया
हिंच्याकगु नगरसभा उलेज्या

स्वप अस्पताल 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' या ज्या इवसं
(२०८२ जेठ ३० गते)

इन्द्रायणी द्यो छें सं गःजु छुयगु ज्या जुल
(२०८२ असार ४ गते)

; Dkfb sLo

@)*@ c ;f/ !%, c^as !^), jif&

कृषि प्रधान देशय गुब्लेतक देसिसःया हाहाकार ?

नेपःया सरकारं आ.व.२०८२/८३ या बजेटय् नेदाया दुनय वा व जाकीखय् आत्मनिर्भर याय्गु महत्वाकाङ्छी योजना बजेट पाखं हछ्यागु दः । नेपालय अः, लय् ४-५ अर्बतकाया वा जाकी विदेशं न्याडः हयो च्वंगु दः । थुकाथं दाच्छिया ५० अर्बया वा जाकी न्याडः हैगु जुल । थुकिता पानय्गु ज्या खाँ बांलागु हे खः । अलय व्यवहारय धःसा कृषि लागाता हदाय तयो च्वंगु मरु ।

अः वापियगु ई खः । किसानत छगू नेगू किलो सः न्याय्ता न्हिच्छी लाइन च्वडा नं सःकाय मफः । अपलं किसान तय्सं सः मतःसि वा पिता धाय्गु बुखाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः । सःमदयकः पियु वाबुं गथे अपः वा सयके फै ? अथे हे धाय फःगु खाँ खः ।

आगामी आ.व. या लागिं देसिसः या लागिं थ्यं मथ्यं २८ अर्बया अनुदान बजेट छखय लिङ्कगु दः । थजगु अबौ या अनुदान दायँ दायँ पतिकया बजेटय् न्यनय स्वय दः । अथेनं किसान तय्सं मःछी सः काय फःगु मरु । देसिसः या लागिं ब्यूगु डादाया धेबा मुनय्गु खःसा थ्यं मथ्ये डेढ खर्बतका जू वै । डेढ खर्ब धेबा तःसा देसिसःया कारखाना चाय्के फै । सरकारं पीदा हाँ निसें भीगु देशय हे देसिसः कारखाना चाय्केगु धायो वगु खः ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी हिदा हाँ निसें हे भीगु देशय हे देसिसः कारखाना चाय्के माला दक धाधां वगु खः । सरकारंथुगु खाँ न्हयपं सिलिंचां हे मथ्वकः ? गुब्लेतक भीगु देशय हे देसिसः कारखाना चाय्की मखु उब्लेतक सरकारया कृषिया तातुना पू वानि मखु । कृषिमन्त्री राम नाथ अधिकारीं धाल- देसिसः मताजक धाय मालि मखु । मन्त्रालयं धःकाथं ताल्लाया वापिज्याया लागिं २ लाख ३० हजार मे.ट.देसिसः मःगुलि मन्त्रालय मुक्कं ७० हजार टन जक दता ।

अः कृषिखय आधुनिकीकरण व यान्त्रिकरण यायां यंकय् मःगु ई खः । पुलांगु पहलं जक वापिडां अपलं वा सयके फैमखु । बांलागु विकसित वापुसा, आधुनिक खेती, भिंगु, बांलागु सःतय फःसा जक अपलं अन्न सयके फै । अः पूर्वी नेपाल व पश्चिम नेपालय आधुनिक मेसिनं वापियगु याडः हलः । ल्यासे ल्याम्होपुं प्याहाँ वांगुलिं मःकाथं जनशक्ति मदयो च्वंगु इलय मेसिनं वापिस्यलिं बुई ज्या सानय्ता अःपुङ्गु हे जुल ।

मसें (तराई) या किसानत देसिस काय्ता अज हे भारतीय नाकां वगु अवैध सःया भरय् च्वनय मःगु दः । स्यालय तियथे किसानतयता मदयक मज्यगु सिङ्कः हाकु व्यापारीतय्सं थःयत्थे मू तयो सःमियो च्वंगु दः । नेपालय हे देसिसः कारखाना दःगु जूसा किसानतय्सं इलय हे भिंगु देसिसः काय दैगु, उकिं वुं अपलं बाली सैगु अलय भीगु देशय अपःजूसा बिदेशय मियो विदेशी मुद्रा दुकाय दैगु खः । वा जाकी खय् नेपःदेता थःगु तुतिखय दानय् फयकेगु खःसा नेपालय हे देसिसः कारखाना चाय्केगुया पलिसा मेगु मरु ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

सार्वजनिक सम्पति

नारायण मान विजुक्छैं (हरिबहादुर श्रेष्ठ)

बांलाडः वै ?'

मंगली तं पिकः गुलिं सीता पलख
सुंकः चवन अलय थःगु वनय् मःगु वडः
तुं चवन । उड्ले मंगली तलय थाहाँ वान ।

बहनी जुल । सीताया अब्बा आस
बहादुर जा बुतला धा धां बैगलय थाहाँ
वल । फेतुतुं थः जहाननपां खाँ छुडः खाँ
न्ह्याकल । छैं हःनय् तगवगु पुखु छगः
दः । सार्वजनिक व ऐतिहासिक पुखुया सिई

तः ब्या । चख्यं पुखुया प्यख्यरं कुंचाय्
तःतः मागु वलागसिमात दः । ताल्लाया
इलय सुथाय-बहनी त्वालयया मचात निसैं
बुढा बूहीपुं आना हे चाहयु वैगु । पुखुसीया
सिथय् साथय, नेपाली पहः या फल्चात
दाड, तःगु दः । पुखुया उत्तरपूर्व पाख्यया
सिथय् छगः चिच्या गवगु देगः चा छगः नं
दः । देगलय सुथाय व बहनी पूजा यो वैपुं
(तीथालु) भक्तजन पिसं डायता मस्यौरा
व गोफगी नकय्गु याई । पुखुली ह्योपुं
म्हासुपुं डात चुलुबुलु जुयो च्वनिगु स्वयं
हाँयपु । चिकुलां लिभः थितकीं अलय
न्हिनय, मनूत लिभः पः वैगु । सिथय सिथय
स्वमात पिडः तः गुलिं पुखु किबाथें च्वं ।
पुखुया प्यखय् कुनयया वलाग सिमाक्वय
नयगु नसा मिइगु पसः तः तयो तःगु लाजा,
चना, कय्गु अलय चक्लेटत, चुइमाम थजगु
नय्गु वस्तुत वनय् कुथि व कलेजया
वनामिपिसं न्याडः नैं वैगु ।

मंगली' जा ताडः चवना ।
आसबहादुर व म्हाय्म्हा सीता जानय्ता
क्वपुचाय् फेतुडः चवना । जाभू थः दखय्
साल, आस बहादुरं धाल - 'थं त्वालय
पुखु ल्यंकः, भिंकः तय्मः धाय्गु खायें छगू
बैठक जुगु, कन्हे सुथाय्, त्वालयया फुक्क
जलाखालापुं मिलय जुयो पुखुसिइ स्यंथाय्
ल्वनयगु, ताकी स्यंथाय् ल्वडः माथांकय्गु

स्वमा, सिमात स्वाकः, ल्यंकः तय्गु नपां
सुचुकुचु ज्या इवःयाय्गु खाँ क्वः छ्यूगु
दः । मचातय्सं छैं छैं वाडः बाल्टिन, पाइप
व मेमेगु थालाबाला ज्वडः पुखुया नाः ल्हयय्
मते जक प्रचार याडः च्वंगु दः ।

थः वाम्हादखय् स्वयो सीतां न्यन
- अब्बा, अथे जूसा छु भीसं नं पुखुया नाः
ल्हयो थःगु किबाय् तरकारी बाय बिय
मतला ?

खः नि नानी, त्वालयया
जलाखालापिनिगु खाँ बांला । भिगु खाँ
क्वः छ्यूगु दः । पुखुली च्वंपुं डात जनताया
सम्पति खः । अलय पुखुली नाः म्हावचा
जुलकीं डात अलय (दुर्भाग्यवश) मजुयमःगु
मिं न्वल धःसा नाः मदयो त्वालय या छैं
फुक्क मिं न्वयो खरानी जुई ।'

आसबहादुरया खाँ न्यडः मंगली
न्हयलं चःम्हा थें जुल । अलय न्हचया खाँ
लुमांक धाल- 'एः न्हच सीतां धःगु खः ।
जिंया मचातय्गु खाँ धायो वास्ता हे
मयाडा । अलय मचाखाँ दक विश्वास नं
मयाडा । अथे हे खःसा नानी अःभीगु
तरकारीबाय नाः छुयता पुखुया नाः ल्हयय
मखुत ।'

जा नय धुकः आसबहादुर क्वहँ
वल । सीतां भाडाकुडा व चिपः सिलय्ता
माम्हा मंगलीता गवाहली यायां धाल- 'अमा
! जिनं कन्हे पुखुया नाः ल्हयय मतेजक
त्वालयया जलाखालापिन्ता पासापुनपां छैं
छैं वाडः धः वानय्कः मज्यूला ?'

ज्यू ज्यू सीता, सार्वजनिक सम्पति
ल्यंकः, भिंकः, स्वाकः तयमः अलय त्वः
बः, जला खालापुं नपां मिलय जुयो
सार्वजनिक ज्याखय गवाहली याय् मः ।
मंगली म्हाय्म्हासिता धाल ।

मंगली व सीता नेम्हां क्वहँ वल ।

“म्हाय मयजु ! पुखुली नेघः
स्वघः नाः ल्हयो किबाय व्युसा-माम्हा
मंगलीं बैगलं धायो हल । बहनीसिया ५:००
ता इलय जुय धुंकल । म्हाय मयजु सीता
भातिचा चवयगु-वनयगु याडः च्वंगु, वं
धाल-‘अमा ! पुखुली ना सुय धुंकल ।
हकनं नाः लिकायो ब्यूसा डायता नाः
मगाडः डा सी । भीं थाय् त्वालय
जलाखालापिन्थाय् छुं जुयो मिं न्वःसा
दमकलता मिस्याय्ता नं नाः मः । उकि
अः नाः काय मजिल अमा !’

थुलि जक खाँ न्यनय्वं माम्हा
मंगली तंपिकायो क्वहँ वयो म्हाय् म्हासिता
व्वःबिल - 'नेगःप्यंगः छु आखः व्वना श्वं
अः पुखुया नाः किबाय् बियमज्यू दक हः
जुल, श्व सीताचा ।'
सीताचां धवाथुइके थें याडः कानः- मखु
अमाः जिमिम्हा शिक्षिकां थी थी गामय् व
जिल्लाय् मिं न्वैं बलय् हः नय्सं नाः मदयो
गां हे फुक्क मिं न्वयो नौट्रैं जूगु खाँ काडः
द्यूगु दः ।'

मंगली भन तस्कं हकः थाल -
'भीगु किबाय तरकारी पिड तयागु दः ।
नाः मछुक तरकारी बांलाइ मखु धाय्गु
खाँ छिमिम्हा शिक्षिकां छु स्यू जकः । नाः
मछुसैं भीगु तरकारी गथे तःमाडः

खप नगरपालिकाया नीति व कार्यक्रम २०८२/८३

नगर सभासदपुं

दकलय न्हःपां नेपःया ऐतिहासिक जन आन्दोलनय सहदत जुयो द्यपुं वीर सहिदपिन्ता हार्दिक श्रद्धाञ्जली देछासे मेपुं योद्धापिन्ता दुनुगलनिसैं हाडः चवडा ।

वि.सं.२०७९ सालया स्थानीय तहया निर्वाचन लिपा खप नगरपालिकाया थव प्यकगु नीति व कार्यक्रम खः । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ या दफा ७१ य् दायें दायेंपतिकं असार १० गतेया दुनय वैगु आर्थिक बर्षया नीति व कार्यक्रम पारित याडः बजेट पिब्वय मःगु प्रावधान दः । वहे कानूनी प्रावधानकाथं थौं नीति व कार्यक्रम पिब्वयो चवडा नपां बजेट दयकः चवडा ।

नाचगानया राजधानी, सांस्कृतिक नगर व हलिमय्या दकलय तःहांगु म्युजियम दक धायो वगु खप नगरपालिका पर्यटकीय गन्तव्यस्थल काथं हज्याडः वयो चवंगु दः । नेपाल मजदुर किसान पार्टी निर्वाचनया इलय पिब्वगु घोषणापत्र हे जिमिसं जनताता बियागु बचं (प्रतिवद्धता) खः । जिपुं त्याकः वयागुनं स्वदा फुय धुंकल । थुकिया दथ्वी जिमिसं निर्वाचनया इलय जनताता बियागु बचं छगू छगू यायां पूर्वाक वयागु दः ।

नेपः या संविधान व स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ रं ब्यगु अधिकार छ्यल शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यकः म्वाकः भिंक तय्गु, सुचुकुच विकास निर्माणया ज्यात याडः वया । राजनीति देश व जनताया इमानदार जुयो याय्गु सेवा खः धाय्गु भावना कः घाडः सेवाभावं ज्या याडः वया । नेपालय् संघ, प्रदेश व स्थानीय तहया नेक-नेक चुनाव जुय धुंका नं संविधानया भावना थुङ्कः संघीयता बांलाक छ्यलय् मफूनि । चिच्या-चिच्याहांगु छगू-नेगू लाखया योजनात नं संघ व प्रदेशया बजेटय् दुथ्याक तःगु, जिल्लास्तरीय सरकारी कार्यालयत गथे खः अथेंतु तयो तःगु, स्थानीय तहता कर्मचारी भर्ना याय्गु अधिकार मब्यगु, संघ व प्रदेशं स्थानीय तहता विड्गु सामानीकरण अनुदानत म्हवचा यायां यंकगु अलय स्थानीय तहं तलब नैपुं शिक्षकपिन्ता नियन्त्रण नं संघ सरकारकय् तयो तःगु, संघीयता छ्यलय्ता पंगः जुयो चवंगु दः । संघ व प्रदेश सरकारं स्थानीय तहता थःगु कचा थें जक व्यवहार याडः चवंगु संघीयता व संविधानया भावनाया अखः खः । स्थानीय तह जनताया दकलय हःनयया जनप्रतिनिधि संस्था खः । जनताया समस्या जूसा दकलय न्हपां वानिगु थाय् स्थानीय तह हे खः ।

उकिं स्थानीय तहता अधिकारं जायकः तयमः धाय्गु खाय् जिमिसं बः याडः वयागु खः । संविधान व कानुनं ब्यूगु अधिकार दुनय चवडः ज्या याय्ता फुक्क स्थानीय तहत स्वतन्त्र खः । खवप नगरपालिकां पूर्ण स्वायत्तताया अभ्यासया कुतः जुयो चवंगु दः ।

२०७२ सालया तः भवखाचां अपलं स्यंक ब्यूगु थाय मध्ये खवप दे नं छगू खः । थानाया दलं छँत थुडः स्यंकः ब्यूगु दःसा सच्छिमयाकं सम्पदात थुडः ब्यूगु दः । व फुक्क धाय्थें सम्पदात विदेशी तय्के ध्याछ धेबा हे मकसिं जनताया साथ व ग्वाहाली ल्हवनय-कानय व दानय्गु ज्या क्वचाय्के धुन । अः छुं भाति सम्पदात ल्हवडः दाडः चवडागु दः । खवप नगरपालिका जनताया साथ व ग्वाहालीखय् थःगु तुतिखय् दानय्गु अर्थतन्त्र हज्याकय्गु ज्याखय् मदिकक कुतः याडः चवंगु दः ।

आ.व. २०८२/८३ या नीति व कार्यक्रमय् क्वय चवया काथंया बिषयलय् बः बियो चवडाः

- खवप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय् काथं हज्याकय्गु तातुडः सांस्कृतिक नगर क्वः छिकय्ता कुतः याय्गु,
- खवप देता पर्यटकपुं छक मवसें मगागु गन्तव्यस्थल दय्केगु,
- म्हवचा धेबां भिंक उच्च शिक्षा बियो शिक्षा फुक्क सिनं काय फौगु काथं हछ्याय्गु
- फुक्क नगरबासीपिन्ता अःपुक स्वास्थ्य सेवा काय् फय्केगु,
- सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु, कासा व कृषि थजगुलि बः बियग
- खवप देता देया नमुना नगर दय्केग
- छम्हा - छम्हा ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय् ज्या दैगु तालिम बियो थःगु तुतिखय दानय् फय्केगु,
- छसिकाथं योजनात क्वचायकः, न्हँ न्हँगु योजना दयकः हछ्याय्गु,
- विकास निर्माणया ज्याखय् स्थानीय स्रोत व साधनत अपलं छ्यलय्गु, नपां
- सार्वजनिक, पतिं (ख्यः) व सरकारी जग्गा ल्यंकः, म्वाकः तय्गु ।

नगर सभासदपुं

अः विषयगत काथं छ्यलय्गु नीति व कार्यक्रमत पिबवयः

क. शिक्षा

१. खवप नगरपालिकां दांकः भिंकः शिक्षा बियगु तातुडः चाय्कः तःगू नेगू इन्जिनियरिड कलेज नपां न्हय्गू ब्वनय् कुथि/कलेजय अः ७७ गू जिल्लाया न्हयद्वस्वयो अपः ब्वनामिपुं ब्वडः चवंगु दः । नगरपालिकां शिशु स्याहार केन्द्रनिसं स्नातकोत्तर तगितक जनताया काय म्हायपिन्ता शिक्षा बियो वगु दः । जिमिसं खवपया जनताया चाहनाता बिचः याडः खवप

सच्छि व खुडगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

विश्वविद्यालय निःस्वानय्ता मदिकक कुतः याडः चवडागु दः ।

२. खवप नगरपालिकापाखं चाय्क, तःगू खवप इन्जिनियरिड कलेज व खवप कलेज अफ इन्जिनियरिड्या मंकः ग्वसालय वैगु दायें 'भूकम्प इन्जिनियरिड' सम्पदा, सूचना प्रविधि थजगु बिषयलय 'राष्ट्रिय सम्मेलन' व अथेहे 'प्यकगु भूकम्प इन्जिनियरिड' व विपद लिपाया पुनः निर्माण' विषयलय अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन याई ।
३. खवप कलेजय् विज्ञान विषयया थी थी प्रयोगशालात चाय्कः न्ह्याक तगुलिं 'खवप अनुसन्धान केन्द्र' निःस्वाडः, हछ्याई । अथेहे खवप इन्जिनियरिड व खवप कलेज अफ इन्जिनियरिडय नं अनुसन्धान केन्द्र निःस्वाडः हछ्याई । उकियालागिं खवप नगरपालिकापाखं मःकाथं अनुदान बिई ।
४. खवपया कला, संस्कृति, इतिहास, वातावरण, पर्यटन थजगु बिषयलय अध्ययन अनुसन्धान याइपुं खवपया जनतापिन्ता अनुसन्धान वृत्तिया व्यवस्था याई ।
५. खवप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगू कलेजय ब्वनामिपिनिगु, माग व ई काथंया स्नातक व स्नातकोत्तर तगिलय् न्हँ न्हँगु विषयत ताँ तां यंकय्गु नपां वैगु शैक्षिक वर्ष निसं खवप इन्जिनियरिड कलेजय स्नातक तगिंखय् नेगू शैक्षिक ज्या इवः बी.सी.ए. व बी.आइ. टी. या थप कक्षा चाय्की । सीटीइभिटीपाखं सम्बन्धन दःगु खवप बहु प्राविधिक अध्ययन संस्थानय सामान्य चिकित्सा (एच.ए.), फार्मेसी, रेडियोग्राफी, ल्याब टेक्निसियन बिषयत न्ह्याकय्ता स्वीकृति मालादक प्रस्ताव याडागुलि थाना हे वयो स्वयो स्थलगत अनुगमन नपां जुय धुंकगुलिं उगु विषयता सम्बन्धन व्यूसा कक्षा चाय्की ।
६. नगरपालिकां अः खुगू वडाय् शिशु स्याहार व बाल विकास केन्द्र चाय्कः तःगुलि खवप नगरपालिका वडा नं १० कमलविनायकय् मः काथंया पूर्वाधारत दय्कः शिशु स्याहार केन्द्र चाय्की । नपां शिशु स्याहार केन्द्र ताँ तां नं वानि ।
७. सामुदायिक ब्वनय्कुथिया शैक्षिक गुणस्तर चवजाय्कः यंकय्ता मःकाथंया शिक्षक तालिम पूर्वाधारत दय्कः यंकय्गु नपां ब्वनामिपिनिगु ल्या स्वयो काथं छिंकः ब्वंकय्गु ब्वनय्गु व्यवस्थाया लागिं मःकाथं अनुदानया व्यवस्था याय्गु भौतिक पूर्वाधारत दय्केता बजेट छखय् लिइकागु दः ।
८. ब्वनय्कुथि व कलेजय ब्वडः चवंगु ब्वनामिपिन्ता सीपं जाय्केता किपा चवज्या, धातुकला, पौभा चवज्या, मूर्तिकला, काष्ठकला (सिँज्या), मृत्तिकाकला (चाज्या), मौलिक प्रविधिया लिधंसाय निर्माण विधिया तालिम व प्रशिक्षणया व्यवस्था याई ।
९. स्थानीय पाठ्यक्रम ई काथं ल्हवडः भिंकः, मःकाथंया ग्वाहाली

ज्वलं (सन्दर्भ सामग्री) त पिथाडः ब्वनय्गु ब्वंकय्गुली अःपुकय्गु कुतः याई ।

१०. चिच्या-चिच्याहिपुं ब्वनामिपिन्ता ब्वनय्गुलि मन क्वसाय्केता वडाया थी थी थासय् मः काथं गृहकार्य कक्षात चाय्केगु कुतः याई ।
११. ब्वनय्कुथि व कलेज थिड्क (निश्चित दूरी) भातिचा तापाक्क मदिराजन्य व सूर्तिजन्य पदार्थत मिड्के मबियगु नीति काई ।
१२. आर्थिक रूपं कमजोरपुं ब्वनामिपिन्ता च्वयथ्यं ब्वनय्ता मौका वियगु तातुडः शैक्षिक ऋणया व्यवस्था याडः वयागुलि अः तक खय् न्ह्यसत्या स्वयो अपः ब्वनामिपिन्ता डागू लाख तका तक ऋण स्वीकृत याडः ब्वनयगु मौका बियो वगु ज्या मदिव्क हज्याकी ।
१४. ब्वनामिपिन्के स्वयमसेवी (थमनं ग्वयो ज्या सानय्गु) नपाँ सदाचारी भावना ब्वलांकय्बियता ब्वनय्कुथि नैतिक शिक्षा ब्वंकय्गु ब्वनय्गु नपां शील स्वभावया व्यवहारिक ज्या स्यनय्गु शिक्षा बियता मःगु व्यवस्था याय्मः ।
१५. नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु कलेजय् ब्वनिपुं ब्वनामिपिन्ता ब्वनय्गु नपां दक्ष याय्ता नगरपालिका, वडाकार्यालय व नगरपालिका दुनयया थी थी कार्यालयसं इन्टर्नसिपया व्यवस्था याई ।
१६. ब्वनय्कुथिया तगिलय् ब्वडः च्वपुं ब्वनामिपिन्ता स्थानीय तह, प्रदेश व संघया निर्वाचन प्रणाली व संसदीयया ज्या इवःया खौं थुड्के वियगु तातुडः निर्वाचन प्रक्रिया व संसदीय नमुना अभ्यासत याकय्गु व्यवस्था याई ।
१७. थी थी परीक्षासं च्वजायकः ब्वनयता तःलापुं ब्वनामिपिनिगु लिधांसाय् विषयगत शिक्षक पिन्ता निश्चित मापदण्ड दय्कः मन क्वसायकेता हानय् ज्या याई ।
१८. कानूनी ज्ञान मदयो अपलं नागरिकपुं थीथी अपराधजन्य कसुरय लाइगु खानय दःगुलिं ब्वनयकुथि इलयनिसं हे कानूनी शिक्षा बियगु तातुडः ब्वनयकुथिसं इलय् ब्यलय् कानुनया खाय् अभिमुखीकरण ज्या इवः न्ह्याकय्गु व्यवस्था याई ।
१९. अपलं ब्वनामिपुं दःगु ल्या स्वयो मास्तरत मदयो बांलाक ब्वंकय, मखांगु खौंयाता स्वयो अजगु ब्वनयकुथि छसिकाथं स्वयम सेवक शिक्षकपुं व्यवस्थायायां वानय्गु व्यवस्था याई ।
२०. मा. वि. तगिया फुक्क ब्वनयकुथि विज्ञान व गणितया प्रयोगशाला दय्केगु नीतिकाथं छसिकाथं उकिता हछ्याडः यंकय्गु नपां ब्वनयकुथि अनुगमनता अज बांलाक हछ्याय्गु नीति काई ।
२१. सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः, तय्ता ब्वनयकुथि तगिं निसं हे सचेत यायां यंकय्ता 'छगू ब्वनय् कुथिं छगू सम्पदा

सच्छि व खुड्गुगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

लागाय् सुचुकुचु' ज्या इवः ता मदिव्क हछ्याई ।

२२. ब्वनयकुथि स्वयम सेवक दल (स्काउट टूप) त दयकः यंकः स्काउट शिक्षकपिन्ता स्वयमसेवी भावना ब्वलांकय् बियो ब्वनयकुथिसं प्रिलिमिनरी ट्रेनिङ्ग कोर्स (पी.टी.सी.) व बेसिक ट्रेनिङ्ग कोर्स (बी.टी.सी.) तालिम बियगु व्यवस्था याई ।
२३. मिसातय्ता मदिव्क शिक्षा सञ्चालनया व्यवस्था याई ।
२४. जनज्योति साफू कुथिता अज बांलाक यंकी । ल्यासे ल्याम्होपिन्के ब्वनय् मः धाय्गु संस्कृति ब्वलांकय्ता नगरया मे मेगु साफुकुथि व वाचनालयत बांलाकः चाय्केता मः काथंया, ग्वाहाली याय्गु नीति काई ।

ख) स्वास्थ्य

२५. ख्वप नगरपालिकां १०० गू शैय्याया ख्वप अस्पताल चाय्कः जनताया सेवा याडः वगु दः । ख्वप अस्पताल दाच्छिया ३६५ न्हँ, हिँछौ ओ. पि.डी सेवा बियो वगु दः । वांगु वर्षय् साउन निसं जेठ मसान्त तक ११ ला खय् ७४ गू जिल्लाया २ लाख ७९ हजार ७६८ म्हा बिरामीपिन्ता स्वास्थ्य सेवा बिय धुंकुगु दः । अथेहे श्वासप्रश्वास पुनःस्थापना केन्त्रे, जनस्वास्थ्य केन्त्रे, सहरी स्वास्थ्य केन्द्र व आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रपाखं स्वास्थ्य सेवा ब्यु ब्यु वगु दः । वैगु आ.व. निसं ख्वप अस्पताल सीटी स्क्यान सेवा न्ह्याकी नपां मृगौलानपां स्वापू दःपुं बिरामी पिन्ता अःपुकय्ता डायलासिसया व्यवस्थाया लागिं नं मः काथंया व्यवस्था याई । ख्वप अस्पताल 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्या इवः बांलाकः हछ्याई ।
 २६. ख्वप नगरपालिकां नगरबासी पिन्ता धेबा म्वायकः अक्सिजन व हि बियोवगुलि उकिता मदिव्क हछ्याडः गम्भीर ल्वय जूपुं विरामीपिन्ता बियो वगु आर्थिक ग्वाहाली नं मदिकसें बिई ।
 २७. वडा वडाया आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रय् स्वास्थ्य उपकरणत ताड अजबांलाक यंकीसा नियमित स्वास्थ्य शिविर नं न्ह्याकतुं यंकी । ७ नं वडाया स्वास्थ्य परीक्षण शिविरत त तं यंकी ।
 ३०. ख्वप तिलगड्गा आँखा अस्पतालपाखं बिड्गु सेवाता अज व्यवस्थित व बांलाकः दयक यंकी ।
 ३१. वडा नर्स व स्वास्थ्य स्वयमसेविकापाखं मचाबुपुं मिसात स्याहार नपां 'सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम' न्ह्याकी ।
 ३२. छँ छँ नर्सिङ्ग ज्या इवः अज बांलाकः यंकी ।
- ## ग. सम्पदा व संस्कृति
३३. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ काथं ख्वप देता सांस्कृतिक नगर क्वः छियता वागमती प्रदेश सरकारय् पला छिई ।

सच्छि व सुङ्गुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

३४. ऐतिहासिक व धार्मिक महत्वं जःगु थीथी थाय्या घाटत ल्हवनय्ता गुरु योजना दय्कः बांलाक हज्याई ।
 ३५. परम्परागत बाजाया बोल च्वयो छसिकाथं पिथानय्गु अलय दाफाभजनया थ्या साफूत मः काथं हकनं च्वय मःसा ग्वाहाली याय्गु,
 ३६. विश्व सम्पदाया धलः खय् नां जःगु ख्वपया लाय्कुली च्वंगु ९९ चोकया अध्ययन अनुसन्धानया ज्या हज्याकी ।
 ३७. सम्पदा व संस्कृति अज च्वजायकेता नगरया मू मू सम्पदातय्गु बचा हाकलं म्हासिइका, चिसंकिपा (भिडियो) त, मोबाइल एप व क्यूआरकोड, क्पानपांया साफूत पिकाय्गु व्यवस्था याई ।
 ३८. स्थानीय कला व संस्कृतिया खायँ ब्वनामिपिन्ता शिक्षितयाय्ता व परम्परागत संस्कृति न्हूगु पुस्ताता लःल्हायता ब्वनयकुथिसं सांस्कृतिक गुरुपुं छसिकाथं व्यवस्था यायां यंकी ।
 ३९. ख्वपया ऐतिहासिक व पुरातात्विक महत्वं कःघाड, च्वंगु जगन्नाथ लागाया अध्ययन अनुसन्धानता बः बिई नपां उगु लागा लिक्कया लकस बांलाकः भिंकः तई ।
 ४०. वडा वडाया निजी छँ त धराप जुयो च्वंगु थी थी कारणं दानय मफयो च्वंगु इलय नगरपालिकां छँ थुवः पाखं लिपा तुगु धेबा लिता काय्गु याडः छँ दाडः बिय्गु नीति काई ।
 ४१. वडा वडाय् च्वंगु छुं छुं महत्वंजःगु सम्पदात वडास्तरं हे स्थानीय जनताया ग्वाहालीं ल्हवनय्-कानय् व दानय्ता वडास्तरिय सम्पदा ल्यंकः म्वाकः भिंक तय्ता बिस्कं बिस्कं बजेटया व्यवस्था याई ।
- घ. कृषिः**
४२. नगरपालिका दुनय् कृषि अनुसन्धान केन्द्र निःस्वाडः कृषि पकेट क्षेत्रय् ज्या साडः च्वपुं नगरबासी किसानतय्ता प्रोत्साहनया ज्या इवः तः हछ्याई ।
 ४३. नगरया काथं छिंगु थासय् आधुनिक पशु बधशाला दय्की ।
 ४४. किसानतय्सं सय्कगु तरकारी, अन्नबाली उपभोक्ता तय्थाय् तक अःपुक थयंकय्ता ५ नं. वडाय् चायकगु कृषि बजारता अज व्यवस्थित याई ।
 ४५. किसान तय्के बुलुहुँ बुँ म्हवचा जुयो वांसेलिं अःबुं अपलं अन्न बाली सय्के बियता सघन कृषि तालिम नपां कःसि खेतीया तामित न्ह्याकी ।
 ४६. कृषि उत्पादनता ताई तक सुरक्षित काथं छ्यलय्ता तरकारी व सिसाफल नपां मुनय्गु व स्वथानय्ता ख्वप नगरपालिकां ८ वडाय् डाडः च्वंगु 'चिस्यान केन्द्र' जाय्कः छ्यली ।
 ४७. सूचिकृत किसान तय्ता म्हासिइका पौ इड, मःकाथं ज्या इवः त दय्कः कृषक ऋणया व्यवस्था याई ।

४८. किसानतय्ता जैविक मल व जैविक विषादी छ्यलय्गुलि अभिमुखीकरण याडः जनताया जिवय बाँमलागु लिच्वः लाइगु रासायनिक सः व विषादी छ्यलिगु बुलुहुँ म्हवँ यायां यंकी ।
४९. नगर दुनयया गल्ली खिचात नियन्त्रण व व्यवस्थापन याई । रेबिजं मथिइगु खोप व बन्ध्याकरण नं याकेगु त्वः मतसिं हज्याई ।
५०. भीथाय्गु रैथाने बाली, पुसात ल्यंकः तय्ता बः याई ।
५१. चाया उर्वराशक्ति अप्वयकेता ख्वप नगरपालिकापाखं पिकःगु कम्पोष्ट (नेपाली) सः छ्यलय्गु ज्या नपां किसानतय्ता मःकाथंया तालिम बियो नेपाली सः छ्यकय्ता च्वजायकेगु ।

ड. पर्यटनः

५२. ख्वपया देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपुं अपलं दुकाय्ता इलय ब्यलय थीथी उत्सवत, सन्ध्याकालीन पदयात्रा व सांस्कृतिक ज्या इवः त ग्वसः ग्वई ।
५३. स्थानीय उत्पादन व हस्तकलात पर्यटकपिन्ता स्वयो उपहारया व्यवस्था याय्गु व दयकगु वस्तुत मियता काथंछिंगु थासय् 'कोसेली घर' चाय्की ।
५४. देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपुं अपलं दुकाय्ता मःथाय् व्यवस्थित शौचालयत दयकी ।
५५. देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपिन्ता स्वयो मः काथं नगरया थी थी थासयतक अःपुक थयंकय्ता चिच्याग्वगु विधुतीय सवारी साधनया व्यवस्था याई ।
५६. मः काथं नगरया थप नाका लाँपु (ट्रहँ वैथाय्) पर्यटन सूचना केन्द्रत तै ।
५७. देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपिन्ता स्वयो परम्परागत सांस्कृतिक ब्वज्याया लागिं काथं छिंगु थासय न्हिया न्हिथं सांस्कृतिक ब्वज्याया व्यवस्था याई ।
५८. ख्वपया मथ, देगः देवालय, शिवालय, पुखु, ल्वहँहिंति, फल्चा, सतया ल्या मुडः व्यवस्थित अभिलेख दयकेगु ।
५९. सापारु गुन्हिपुन्हीबलय पिब्वइगु सांस्कृतिक विधाया धिंधिं बल्ला, सांस्कृतिक बाजाया धिंधिंबल्ला, सांस्कृतिक गुरुपुं हानय्ज्या, सांस्कृतिक स्यनय्ज्या, तालिमत न्ह्याकतुं यंकी ।
६०. सम्पदा लागा व लायँ बहनीया रात्रीकालीन मत्ताया व्यवस्था याई ।

च. विकास निर्माण

६१. नगरया गौरबया योजना काथंया अरनिको सभाभवन दानय्गु ज्या न्ह्याकतुं यंकीसा उकिता मःगु बजेट छखय् लिइकी । अथेहे तरकारी बजार पूर्वाधार दयकेगु, प्राङ्गारिक मल प्रशोधन केन्द्र, ख्वप वडा नं ५ भेलुखेलय दय्क च्वंगु पार्किङ

सच्छि व खुडगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

स्थल व १० वडाया स्वास्थ्य केन्द्र भवनया ल्यं दःगु ज्या क्वचाय्क जाय्की । १ वडाया बहुउद्देश्यीय भवन दानय्गु ज्या न्ह्याकी । उकिता मःगु बजेट छख्य लिइकी ।

६२. सम्पदा पाख्य इन्द्रायणी द्योछें दानय् धुक्यगु, इखालाछी मठ दानय् धुक्यगु, थंथु दरबार दानय् धुक्यगु, लायकुलिया पाहाँ छें दानय् धुक्यगु नपां सलौं गणेद्यो पुखु ल्हवनय्गु, छुमँ गणेद्यो द्योछें ल्हवनय्गु नपां हाडा छें ल्हवनय्गु ज्या क्वचाय्की । खुसी सिथय्या घाट ल्हवनय्गु ज्या योजना काथं हछ्याई । उकिता मः काथं बजेट छख्य लिइकी ।

६३. लिबालि आवास योजना व तुमचो दुगुरे आवास योजनाय् लाँत छसिकाथं पिच याडः यंकी । ख्वप कलेज, बकोजुयो छालिड, गुरीतक खुसी सिथय लाँ (करिडोर) दयकिगु ज्या हछ्याई ।

छ. युवा व कासा

६४. दायँ दायँ पतिकं मदिक्क ग्वसः ग्वयो वगु अन्तर नगर कासाया धिंधिबल्ला व अन्तर विद्यालय कासाया धिंधिबल्ला मदिक्क न्ह्याकी । अथेहे कासा स्यनय्गु ज्या मदिक्क हज्याक मेमेगु कासात ताडः नं स्यनय्गु याई ।

६५. काथंछिगु पुखुली मचातय्ता लालाकाय्गु स्यनय्गु पुखु काथं दय्क लालाकाय्गु स्यनय्गु ज्या न्ह्याकी ।

६६. ब्वनय्कुथि छसिकाथं कासा स्यनामित तयो ब्वनय्कुथि तगिलय निसें हे थीथी कासाया मदिक्क स्यनय्गु व्यवस्था याई नपां ब्वनय्कुथि आत्मरक्षाया तालिम नं स्यनि ।

६७. नगर दुनयया राष्ट्रिय व अन्तरराष्ट्रिय स्तरया कासामिपिन्ता ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ब्वनय्कुथि व कलेजय नगरपालिकाया सिफारिसय छात्रवृत्तिया व्यवस्था याई । कासामिपुं व स्यनामिपिन्ता हानय् ज्या नं मदिक्क याई ।

६८. कासा स्यनामि व कासामिपिनिगु स्वास्थ्यता स्वयो स्वास्थ्य बीमाया व्यवस्था नं याई ।

६९. कासाख्यः दयमःगु खौं याता बिचः याडः ख्वप नगरपालिकाया वडा नं २ या शहीद स्मृति कासाख्यः व ७ वडाया महश्वरी कासाख्यःता अज बांलाकः दयकी । नगरया काथंछिगु थासय् फुटसलया व्यवस्था याई ।

७०. वडा 'खेलकुद समिति' त सक्रिय याडः अन्तर वडा कासाया धिं धिं बल्ला याय्ता घ्वासा बिई । उकिता आर्थिक ग्वाहाली नं याई ।

७१. वडावडाया च्वंगू खुल्ला व्यायामशालात ताडः अज व्यवस्थित यायां मः थाय् मेगू व्यायामशालात दय्की ।

७२. नगरया थी थी थासय् च्वंगु टीम, क्लवत छ्यलः वडास्तरय् नं कासा स्यनय्गु ज्या न्ह्याकी ।

७३. वडा वडाया ब्यू ब्यू वयो च्वंगु छिकोड शारीरिक व्यायामत ब्वनय्कुथि नं स्यनय्गु याई ।

ज. सहकारी:

७४. सहकारी संस्थापाखं नगरबासी पिन्ता वित्तीय साक्षरता नपां सामाजिक, सांस्कृतिक, नपां आर्थिक स्तर च्वजाय्केता कक्षा न्ह्याकी ।

७५. सहकारी संस्थातय्ता प्रविधिमैत्री याय्ता डिजिटल अभिलेखीकरणया व्यवस्था याय्गु ।

७६. सहकारी दःगु धेबा समाजसेवाया लागिं खर्चयाय्ता आदर निकेतन, शिशु स्याहार केन्द्र, स्वास्थ्य केन्द्र, उपभोक्ता पसः थजगु सेवामूलक संस्था चाय्केता घ्वासा बियगु । थजगु ज्यात नगरपालिकां कार्यविधि दयकः मंकलं याय्गु व्यवस्था याई ।

७७. सहकारीतय्ता उद्योग व मेगु छें छैगु ज्या इवः पाख्य सालः स्वापु दःपुं नपां छलफल याडः अन्तरक्रिया याडः थी थी ज्या इवः त दयकेगु ।

७८. नगर दुनयया सहकारी संस्थातय्गु मदिक्क अनुगमन याडः ई काथं तालिमत नं बियगु ।

७९. धेबा मता धायो सुनं ब्वनामिपुं च्वजाय्क ब्वनय् मखाना धाय् म्वायकः सहकारी दुजः पिन्ता शैक्षिक ऋणया व्यवस्था याकय्ता घ्वासा बियगु ।

८०. वचत व ऋण सहकारी संस्थातय्ता पर्यटन उद्योगता स्वयो होमस्टे, फेमेली स्टे, तयकेता घ्वासा बियगु ।

८१. च्वजःगु सहकारी संस्थाता मापदण्ड दयकः सिरपा बियगु ।

८२. 'छगू सहकारी छगू लागा सुचुकुचु' ज्या इवः नपां सांस्कृतिक प्रशिक्षणता मदिक्क न्ह्याकय् बियो अज बांलाक यंकय्गु ।

अ. लकस

८३. नगर दुनयया खुसीत नापी नक्सा काथं पःखः दाड सुधारया ज्या मदिक्क हछ्याय्गु नपां खुसी सिथय् सिमा स्वमा पिडः वाउँसे च्वंकः तयो तय्गु ।

८४. ख्वप नगर द्वहँ वय्गु मू मू लायँ वाउँसे च्वंक तय्गु नपां काथंछिथाय् हायँपुगु पार्कत दयकेगु ।

८५. नगर दुनय प्लास्टिकया पलिसा मेगु छ्यय्क प्लास्टिकया छ्यला म्हवचा यायां यंकय्गु, छें छें नं हे प्लास्टिकया भ्वँत व मेमेगु हकनं छ्यलय् ज्यगु फोहरत मुनय्ता मःगु व्यवस्था याय्गु ।

८६. नगरया पुखुत बांलाक तयो अम्दानीया लुखाचा याय्गु ।

८७. पुलांगु नगरदुनय छसिकाथं सवारी साधनत दुता यंकय मबियगु, लिपा नगर दुनय सवारी साधन यंकय मबियता मः काथं योजनात दयकेगु ।

सच्छि व सुइगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

८८. पार्किङया समस्या न्हियान्हिथं अप्वयो च्वंगुलिं मापदण्ड दय्कः छँ त्यलः च्वंगु क्षेत्रफलया लिधंसाय छँ थुवः तयता नक्सापास नपां सवारी साधनया ग्यारेजया व्यवस्था थमनं हे दयके मःगु नीति काई ।

अ. त्वनयगु नाः

८९. त्वनयगु नाः या पुलांगु नाः, छँत तुंथि, ल्वहँ हिति पुखुत थजगु पुलांगु पहलं हे ल्वडः ल्यंक तय्गु ।
९०. नगरकोटता जलाधार क्षेत्र ब्वः छिकय्ता छिडः च्वंगु पलातः मदिक्क छिसे उगु थाय् ल्यंकः म्वाकः तय्ता मः काथंया व्यवस्था याई ।
९१. वगति नाः मुनयया लागिं नगरबासीपिन्ता ग्वाकय्गु, जल पुनर्भरणता बः याय्गु ।
९२. नगर दुनय्या फुक्क लागाय् च्वनिपुं नागरिकपिन्ता मेलम्चीया नाः छँ छँ थ्यंकः त्वनयगु नाः या समस्या ज्यंकय्ता मःकाथं व्यवस्था याय्गु ।

ब. थःगु तुतिखय दानयगुः

९३. नगरया ल्यासे ल्याम्होपिन्ता थःगु तुतिखय दानय् फयकेता सहूलियत ब्याजदरं युवा उद्यमशीलता ऋणया व्यवस्था याडः वयागुलिं उगु ज्या इवः नं हज्याक यंकी ।
९४. ख्वप नगरपालिकां ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय ज्या दैगु तालिमत सिँकःमि, डकःमि, कम्प्युटर, बेकरी, सुज्या सुयगु, ज्वरययाय्गु(कुक्क), सांच्याकय्गु, लकां सुयगु, जग्गा दायगु (नाप जाँच), बुटिक, प्लम्बर, विद्युत थजगु तालिमत न्ह्याक वयागुलि अझ तः ब्याकः यंकी । फ्रिज, वासिड मेसिन, नाः सालय्गु पम्प ल्वनय्गु थजगु तालिमत न्ह्याकय्ता बःयाई होमस्टे व फेमिली स्टेया तालिमता हज्याकी ।

ब. विपद व्यवस्थापन

९५. प्राकृतिक, स्वास्थ्यजन्य व मानवीय ज्याखं याडः वयफःगु विपद् न्यूनिकरणया उपायत काडः सचेतना अभियान न्ह्याकी । ल्यासे ल्याम्होपिन्ता विपद व्यवस्थापनया तालिमत बिई ।
९६. विपद् प्रतिकार्यता मःगु सामग्रीत नगरपालिका व उकिनपां स्वापु दःगु कचा व वडा कार्यालयसं आकस्मिक इलय् छ्यलय्ता व्यवस्था याई ।

ड. सुशासन

९७. कर्मचारी प्रशासनता चुस्त व सेवाग्राहीमैत्री दय्की ।
९८. कर्मचारीया मनोबल च्वजाय्केता कार्य सम्पादनया लिधंसाय दण्ड व सिरपाया व्यवस्था याय्गु ।
९९. ख्वप नगरपालिकाया संगठन व व्यवस्थापन (ओ.एण्ड एम.) सर्वेक्षण न्ह्याकी ।

१००. इलय व्यलय कर्मचारी पिनिगु क्षमता च्वजाय्केता 'अभिवृद्धी सम्बन्धी' तालिम बिई ।

ड. विविध

१०१. ख्वपया मू मू पर्यटकीय स्थलय् छसिकाथं फ्रि वाईफाइया व्यवस्था यायां यंकय्गु ।
१०२. नगरपालिकाता मःगु विवरण (धलः) त दुथ्याकः नगर प्रोफाइल दयकेगु ।
१०३. न्हँगु पुस्ताता ज्यायाता माया याइगु संस्कृति विकासयाय्ता मःगु नीति दय्की ।
१०४. ख्वप नगरया पूर्वी लागाय् अप्वयो च्वंगु यातायातया चाप स्वयो यातायात व्यवस्थापनय् अःपुकय्ता ख्वप नगरपालिका वडा नं. ८ या लिवाली आवास क्षेत्रया खुसी सिथय्या लॉ पिच याडः पलिसा (वैकल्पिक) लॉपु दयकेगु ।
१०५. नगरय् जुइगु आपराधिक ज्या इवः म्हुवचा याय्ता नगरया ल्यंदःनिगु थासय् छसिकाथं सीसी क्यामेरा तयो यंकय्गु व बहनीसिया रात्रीकालीन मताया व्यवस्था याडः नगरबासीपिन्ता सुरक्षा प्रबन्धया मति वांकय्गु ।
१०६. घरदैलो कर टोली दयकः कर मुनयगुलि अझ व्यवस्थित याडः बांलाक यंकय्गु ।
१०७. नगरया लॉ नपां सम्पदाया मदिक्क ल्वडः च्वनय्ता 'ल्वनय्-कानय् पुचः' दय्क तय्गु ।
१०८. ख्वप नगरपालिकाया पूर्ण स्वामित्वखय दःगु औद्योगिक क्षेत्रय् च्वंगु पेपर रिसाइक्लिङ व हस्तकला उद्योगय् मःपुं जनशक्तिया व्यवस्था याडः बांलाक न्ह्याकी ।
१०९. हनुमन्ते खुसीया जवं खवं लॉ (करिडोर) दयकेगु ज्या हज्याकी ।
११०. नगर दुनया ख्यः (पति) सरकारी व सार्वजनिक जग्गा ल्यंकः म्वाकः तय्गु नपां नगर दुनयया दाफा, भजन, सम्पदातय्गु व्यवस्थित अभिलेखीकरण याई ।
१११. ख्वपया थःगु पहः ल्यंकः म्वाकः तय्ता चांकाकः छँ दय्किपुं नगरबासीपिन्ता विशेष सुविधा बियो ध्वासा बियगु नीति काई ।
११२. नक्सा पास याय्गु ज्या व कर संकलन सेवा अनलाइन पाखं न्ह्याकी ।
११३. नगरया थी थी थासय् मःथाय् पार्किङ स्थल दयकेगु ।
११४. सूर्य विनायक चोकं राममन्दिर जुयो तःमाही वैगु व वंशगोपालं बाराही देगः जुयो सूर्यविनायक वानय्गु लॉ याता (एकतर्फी) वानय्गु व वयगु जक याई ।

सचिह व सुइगूगु खप पौ, ब.खि पौ(पाक्षिक)

११५. उद्योग क्षेत्रत स्वनिगलं पिनय ल्हय्यो यंकय्गु नेपाल सरकारया नीतिता ग्वाहालीयाय्ता खपया ख्वातुगु (धना) बस्ती दःगु भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्रता स्वनिगलं पिनय ल्हय्यता कुतः याइ नपां उगु थासय् घरेलु उत्पादन लिधंसाय न्ह्याकिगु औद्योगिक ग्राम काथं हछ्याई ।
११६. खप नगरपालिका वडा नं ६ अँचा पुखु थिइक अःतिनि दानय् धुकुगु आदर निकेतनय् मःकाथंया जनशक्ति तयो न्ह्याकी ।
११७. उपभोक्तापिनिगु भिं स्वयो मदिकक याडः वयो च्वंगु बजार अनुगमनता अभ बांलाक हज्याकः यंकी ।
११८. जु जु धौ, ताइचिन बजी, हाकुपटासी, तकातपुली, तुचिकं, काष्ठकला, धातुकला, हस्तकला, खःपा दयकिगु थजगु घरेलु उत्पादनता घ्वासा बिइ । इलय-ब्यलय 'घरेलु उत्पादन मेला' ग्वसः ग्वयो प्रचार प्रसारय् बः याई ।
११९. देको - मिबा - इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजनाय् ल्यंदःगु भौतिक संरचना दयकेगुली मथां न्ह्याकी । नपां बूँ थुवः म्हवँ तय्गु जग्गा लिता विय्गु ज्या न्ह्याकं तुं

- च्वनि । गुठी जग्गा याडः च्वपुं किसानतय्गु समस्या ज्यंकय्ता मदिकक कुतः जुयो च्वनि ।
१२०. खप नगर दुनय्या व्यवसायिपिन्ता अःपुकय्ता स्वापु दःपुं नपां मिलय जुयो धः तालाजु नवीकरणया व्यवस्था नगरपालिका दुनय हे याय्गु व्यवस्था याई ।
१२१. ल्यासे-ल्याम्होपिन्ता लागु औषधिया दुर्व्यसनं तापाकक तय्ता पानय्गु व मजुईकेगु नीति काई ।
१२२. अपाडग जूपुं व मचातय्गु लागिं विशेष ज्या इवःत न्ह्याकी । दकलय् लिपा पिब्वयागु नीति व कार्यक्रमता अपलं छलफल याडः सभासदपिसं पारित याय्ता दुनुगलं निसैं इनाप याय् ।

न्हि ल्या - २०८२/३/६ गते

सुनिल प्रजापति

प्रमुख खप नगरपालिका

(खप नगरपालिकाया हिंच्याकगु नगरसभासं नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति जुं पिब्वगु आ.व.२०८२/८३ या नीति व कार्यक्रम)

उपप्रमुख रजनी जोशीया न्वचू

देश व जनताया मुक्तिया लागिं जीवन पाडः द्युपुं ज्ञात अज्ञात सकल सहिद पिन्ता हार्दिक श्रद्धा सुमन देछाय । नपां ख्वपया जनताया जीवनय ह्युपा ह्यता तच्चतं योगदान याडः द्युपुं समाजया न्ह्यलुवापिन्ता सम्मान देछाय ।

ख्वप नगरपालिकाता देशयाय हे उत्कृष्ट नपां नमूना नगरपालिका काथं हछ्यायता लाँपु क्यडः द्युमहा नेपाल मजदुर किसान पार्टीया हानय बहम्हा नायोभाजु नारायणमान बिजुक्छे व सकल कार्यकर्तापिन्ता दुनुगलं निसैं सुभाय देछाय ।

थौं भी थुगु नगरपालिकाया बजेट सम्बन्धी नगर सभाया उलेज्या ज्या भूवः सं मुडः चवडा । थुगु सभां थुगु नगरपालिकाया आ.व.२०८२/०८३ या नीति व ज्याभूवः व उकिया लागिं मःकाथंया बजेटया व्यवस्था याई । थुकि नगरपालिकाया अल्पकालीन (चिच्याहाकगु) व दीर्घकालीन (लिपाथेकया) आजु व तातुना पूवांकयता विशेष ज्या याई ।

ख्वप नगरपालिकां न्ह्यलुवापिसं कियो तकगु लाँपु काथं कला, संस्कृति, सम्पदा ल्यंकःम्वाकः तयगु, पर्यटन उद्योगता हछ्याडः नगरया शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु सामाजिक विकासया लागाय ज्या साडः वयागु सकलसिनं स्यूगु हे खाँ खः । थुगुसी जिमिसं ख्वप नगरपालिका वडा ४ गःहित चवंगु लक्ष्मी नरसिंह देगः पुलांगु मौलिक पहलं हे दय्कः उलेज्या याय धुन । थुकीं तः माही व गःहिटिया सांस्कृतिक वैभवता जक च्वजायकगु मखुसैं भी फुक्क सिकय ताडः वानय धुगु भीगु अमूल्य (धेबां काय मरुगु) मथः, देगः, फल्चा, सत्त, देवालय, शिवालय, बहावही दानयगु व ल्हवनय फःपुं काथं क्यडः मन च्वजःगु दः । श्व हाकनं

ल्हवनयगु ज्याखं थीथी इलय थीथी हुनिं मदयो वांगु सम्पदात हकनं दानयगुलि भी सकलसिया मनच्वजःगु दः।

सकल नगरबासीपिनिगु साथ व ग्वाहाली थानाया अमूर्त सांस्कृतिक सम्पदात, प्याखं, बाजा-गाजा, सीप, कलात ल्यंकः भिंकः बांलाक तयगु ज्यात नं मदिवक हज्याक यंकगु दः ।

सापारु सांस्कृतिक ल्यःज्या, महोत्सव, सांस्कृतिक बाजाया धिधिं बल्ला, सांस्कृतिक गुरु हानय ज्या, भौतिक व आर्थिक ग्वाहाली, थजगु ज्या मादिवक हज्याक च्वडागुया दसु खः । स्थानीय स्रोत, साधन व सीपया लिधंसाय भीगु थःगु मौलिक उत्पादन ल्यंकः तयगु भिंकः छ्यलयगु नपां मियगु थाय् बजारीकरणया लागिं थी थी मेला, ज्याभूवत व योजनात न्ह्याकः च्वडागु खाँ व्याकः च्वडा ।

ब्वडः तः पुं, ज्या सानय फःपुं ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय वाडः चवंगु म्हवचा याडः यंकयगु तातुडः अमिता थःगु तुतिखय दानय फयकेता युवा उद्यमशील ऋण, युवा उद्यमशीलता तालिम, लाहातय ज्या दैगु तालिम बियो वया । नपां थीथी भाय, लाँजुव, ज्वरय यायगु पाक शिक्षा, थजगु तालिम बियो पर्यटन उद्योगया लागिं मःपुं दक्ष जनशक्ति ब्वलांकयता ग्वाहाली याडःवया । थुकिं पर्यटन विकासय बांलाक ग्वाहाली जुइगु विश्वास काया । थुगु नगरया गौरवया योजना काथं अरनिको सभा भवन दानयगु ज्या चतारं जुयो चवंगु दः । अरनिको सभाभवन दानय धुंकः ख्वपदे सभा, सम्मेलन व गोष्ठीया लागिं नं गन्तव्यस्थल जुइगु विश्वास काय ।

नगरया फोहर थासय लाकयता थाक्यो चवंगु दः । थुकिता थासय लाकयता थी थी उपायत याडः च्वडागु दः ।

ध्वमगिइगु फोहर धूयायता थाक्यो चवंगु दः । थुकिता हकनं छ्यलय फैगु फोहरत बिस्कंतयो मुनय फःसा धूयाय मःगु फोहरत म्हवचा जुई । थुकि मःपुं जन चेतना ब्वलांकः मःकाथंया योजना दय्कः ज्या हज्याकः वयागु दः। ध्वमगिइगु फोहरं दयकगु नेपाली (प्राङ्गारिक) सः दांकः कृषक पिन्ता मियो ग्वाहाली याडः वयागु दः ।

कृषि तालिम, पुसात इडः ब्यू ब्यू वयागु, कःसि खेती तालिमत नपां थी थी ज्या भूवः त न्ह्याकः बूँ अपलं अन्न बाली सय्केता ग्वाहाली याडः वयागु दः ।

हस्तकला, घरेलु तथा साना उद्योगता हज्याकः नगर व नगरबासीपिनिगु आर्थिक विकास यायगु तातुडः थीथी स्वापु दःगु संस्थात नपां मंकः ग्वसः ग्वयो थी थी ज्याभूवःत न्ह्याकः च्वडागु दः ।

त्वनयगु नाः, धः चाय्केगु, हनुमन्ते व कासान खुसी सुधार व व्यवस्थापन ख्वपया लागिं तस्क थाक्यो चवंगु दः। थुकिता ज्यंकः (व्यवस्थापन) थासय लाकयता स्वापु दःपुं संघ संस्थात नपां मंकः कुतःलं ज्या यायगु कुतः जुयो चवंगु दः ।

नगरपालिकापाखं बिइगु सेवा सुविधा त अज बांलाकः थाकु मजुइकः हज्याकयता न्हूँ न्हूँगु प्रविधित छ्यलः अनलाइन सेवा प्रवाहया लागिं कुतःजुयो चवंगु खाँ व्याकः च्वडा ।

दकलय लिपा, जिमिगु ब्वना स्वीकारय याडः थौंया हिच्याकगु नगरसभासंभायो द्युपुं मूपाहाँ, पाहाँपु नपां सकल महानुभावपिन्ता भिन्तुना देछासे हकनं छक अभिवादन यासे बिदा फ्वनय । सुभाय ।

(असार ६ गते जुगु ख्वप नगरपालिकाया हिच्याकगु नगरसभासं उपप्रमुख रजनी जोशी बियो द्युगु न्वचुया भायहिला सं-१)

उप प्रमुख रजनी जोशी जुं पिब्वयो द्यूगु खप नगरपालिकाया आ.व. २०८२/८३ या बजेट पिथना:

सभाध्यक्ष जु नपां सभासद जूपुं,

नपां थाना भ्नायोद्यूपुं सकलसिता खप नगरपालिकाया हिंच्याकगु नगरसभासं लसकुल नपां सुभाय देछाय ।

प्रजातन्त्र हयया लागिं थी थी चरणय जुगु जनआन्दोलन व संघर्षय जीवन पाडः वापुं सहिदपिन्ता हार्दिक श्रद्धाञ्जली देछासैं, थी थी इलय जुगु जनआन्दोलनय घःपः जुपुं, प्रवासय वाडः सुचुक भूमिगत जीवन हाडः राजनैतिक व सामाजिक ह्यूपा हयता योगदान याडः द्यूपुं सकल योद्धातयता सम्मान देछाय ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीपाखं त्याकः वयापुं जिपुं जनप्रतिनिधिपुं पार्टीया सिद्धान्त व बिचः कःघाडः जनताया सेवासं दुबिडः हज्याडः चवडागु जुल । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायोभाजु नपां वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायण मान बिजुक्छैं (रोहित) जु पाखं चवयो द्यूगु 'सच्छिदा लिपाया खप दे' नपां पार्टीया घोषणापत्र काथंया ज्या पूवांकयता जिपुं जनप्रतिनिधिपुं मदिवक जुयो चवडा, जुयों तुं चवनय ।

खप देता छगू नमूना नगरकाथं हछ्यायता ग्वाहाली याडः द्यूपुं पार्टीया नेता, न्हयलुवा कार्यकर्तापुं, स्थानीय जनता, न्हपायायपुं जनप्रतिनिधिपुं नपां सकल महानुभावपिन्ता दुनुगलं निसैं सुभाय देछाय । थुकाथं न्हयलुवापिसं कःघाडः वगु इमानदारिता नपां सत्मार्गय जिपुं सकल जनप्रतिनिधिपुं निःस्वार्थ जुयो जनताया सेवाखय हज्यायगु बचं बियो चवडा ।

- सकल नगरबासीपिनिगु मतिकाथं ऐतिहासिक व सांस्कृतिक नगरया नगरबासीपिनिगु म्वायगु पहः नपां स्वाडः थजगु

सांस्कृतिक ज्या इवः ता कन्हे नं मदिवक हछ्यायगु ज्या जुई ।

- विश्व सम्पदाया धलः खय नां जःगु भीगु खप देशय अपलं पर्यटकपुं दुकायता इलय-व्यलय थी थी उत्सवत, सन्ध्याकालीन पदयात्रा, नपां सांस्कृतिक ज्या इवःया ग्वसःग्वयो खप देता म्वाडः चवंगु दे काथं म्हासिइका पिब्वयता मःकाथं व्यवस्था याडः यंकगु जुल ।

सभासद जू पुं,

- नेपः या ल्यासे ल्याम्होपुं ज्या मालयगु व चवयथ्यंक आखः ब्वनयगु नामय अपलं विदेशय वाडः चवंगु दः । ल्यासे ल्याम्होपुं मरूगु थाकालिपुं जेष्ठ नागरिकपुं जक दःगु दे काथं हज्याडः चवंगु चिन्ताजनक अवस्थाय सरकारं थुकिया जिम्मेवार कायमः । नगरया ल्यासे ल्याम्होपिन्ता देशय सं जीवन न्ह्याकय वियता मःकाथंया तालिम ब्यू ब्यू वयागु ज्या थुगुसी नं मदिवकसैं न्ह्याकसे उद्यमशीलताया लागिं उद्यमशील ऋणता अजनं खडः यंकयगु कुतः जुई ।

- मिसात, अपाङ्गता जूपुं मनूत, दलित, सीमान्तकृत समुदाय, तस्कं विपन्न जनसमुदाय पिन्ता सामाजिक व आर्थिक विकासया मुलुखाय थ्यंकयता विशेष ज्या इवःत न्ह्याकयगु कुतः याडः चवडा ।

- खप नगरपालिकां सामाजिक विकासया लागिं समावेशिताया सिद्धान्त काथं थी थी योजनात व ज्या इवः त न्ह्याक नपां सुशासन लागू याडः भिंगु, बांलागु समाज दय्केता हज्याडः चवडागु जुल ।

- वि.सं. २०७९ खय जुगु स्थानीय तहया निर्वाचनय नेपाल मजदुर किसान पार्टीया घोषणापत्रपाखं जनताता बियागु बचं पूवांकयता शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु, त्वनयगु नाः, सुचुकुचु, पर्यटन, भौतिकपूर्वाधार व सुशासन प्रवर्धन, दःगु स्रोत व साधन अपलं छ्यलः स्थानीय ल्यासे ल्याम्होपिन्ता थःगु लाहातय ज्या दय्कः उद्यमशील जुडगु ज्यायाता हदाय तयो नगर प्रमुख जुं पिब्वयो द्यूगु थुगु सभां पारित जगु नीति व ज्याइवः ता बांलाक छ्यलयता थुगु बजेट केन्द्रीत जुगु खाँ ब्याकः चवडा ।

सभाध्यक्ष जु,

अःजिं चालु आ.व. २०८१/८२ या बजेट छ्यलाया बचा हाकलं लिफ स्वयो समीक्षापिब्वय्गु अनुमति कायः

१. चालु आ.व. २०८१/८२ या लागिं मुक्कं २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख व १० हजार तकाया अनुमानित बजेट दयकागु खः । उकि नगरपालिकाया थःगु आन्तरिक आय पाखय ६५ करोड ८३ लाख १० हजार तका आम्दानी जुइगु मति तःगुलि २०८२ जेठ मसान्त तक खय् ४९ करोड २१ लाख २५ हजार तका यथार्थ आम्दानी जुल । गुगु मतितःगु आम्दानीया ७४.७५ प्रतिशत जू वई । सम्पति व भूमिकर, घरबहाल कर, पर्यटन सेवा शुल्क, व्यवसाय कर नगरपालिकां पिकःगु कम्पोष्टमल पाखं आम्दानी, पार्किङ पाखं व जलमनोरञ्जन शुल्क, छायाङ्कन दस्तुर थजगु पाखं चालु आ.व. या लागिं मति तःकाथं आम्दानी जुगु खानय् दः ।

२. पिनय पाखंया वाह्य स्रोतपाखं राजश्व इडः बिइगुलि संघ, प्रदेश व मालपोत रजिष्ट्रेशन नपां याडः १७ करोड २९ लाख १३ हजार तका मति तःगुलि चालु आ.व. या जेठ मसान्त तकखय् १५ करोड ११ लाख ८४ हजार तक वृहं वयो ८७.४३ प्रतिशत प्रगति जुल । राजश्व बाँडफाँड नपां नेपाल सरकार व प्रदेश सरकारपाखं वित्तीय सामानीकरण, सशर्त, समपुरक व विशेष अनुदान, सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सडक बोर्ड नेपाल पाखं याडः मुक्कं वाह्य स्रोत- १ अर्ब ८० करोड २२ लाख १८ हजार तका वैगु मति तःगुलि चालु आ.व. या जेठ मसान्त तकखय मुक्कं १ अर्ब २५ करोड १४ लाख ९ हजार तका अथे धाय्गु ६९.४४ प्रतिशत आम्दानी जुगु खाँ ब्याक चवडा ।

३. चालु आ.व. २०८१/८२ खय् चालु खर्च पाखय १ अर्ब ५७ करोड ३ लाख १० हजारतका छखय लिइकगुलि २०८२ जेठ मसान्ततकया मुक्कं १ अर्ब ६ करोड ९ लाख ४९ हजार तका अथे धाय्गु ६७.५६ प्रतिशत जूगु खः । असार मसान्त तकखय् चालू खर्च अपः जुयो १ अर्ब ३० करोड ८२ लाख ९२ हजार तका खर्च जुइगु संशोधित अनुमान खः ।

४. पूँजीगत खर्च पाखय चालु आ.व. २०८१/८२ खय् ९९ करोड ४० लाख छखय लिइकगुलि २०८२ जेठ मसान्ततक खय ४४ करोड ६४ लाख ४४ हजार अथेधाय्गु ४४.९१ प्रतिशत धात्थेगु खर्च जुलसा असार मसान्त तकखय उगु खर्च अपः जुयो रु ५९ करोड ५३ लाख ६० हजार जुइगु संशोधित मति खः।

५. वित्तीय व्यवस्था पाखय चालु आ.व. २०८१/८२ सं १० करोड छखय लिइकगुलि २०८२ जेठ मसान्त तकखय ६

सच्छि व खुइगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

करोड २८ लाख ५४ हजार अथे धाय्गु ६२.८५ प्रतिशत खर्च जुलसा असार मसान्त तकखय खर्च अपः जुयो ११ करोड तका जुइगु संशोधित अनुमान दः ।

६. चालु, पूँजीगत व वित्तीय व्यवस्था पाखय्या खर्च नं तय बलय असार मसान्ततकखय २ अर्ब १ करोड ३६ लाख ५२ हजार तका याड, मुक्कं बजेटया ७५.५७ प्रतिशत खर्च जुइगु संशोधित अनुमान यागु दः । पूँजीगत पाखय्या सम्पदा लह्वनय् कानयनपां स्वापु दःगु अपलं योजनात नगरस्तरीय गौरवया योजनाया चालु आ.व. खय् न्हयाय धुंकुगु व वैगु आ.व. या लागिं छसिकाथंया योजनाय लाइगुलिं धात्थेगु खर्च अजनं अपः जुइगु खानय दः ।

सभाध्यक्ष महोदय,

थव सम्मानित नगर सभा सं अःजिं वैगु आ.व. २०८२/८३ या लागिं खवप नगरपालिकाया आय व्ययया अनुमानित विवरण पिब्वयगु अनुमति फवनय ।

(अ) आय पासयः

क. आन्तरिक स्रोतपाखं

७. सम्पति (घर जग्गा मूल्याङ्कन) नपां भूमिकर, व्यवसाय कर, घर बहाल कर, पर्यटन सेवा शुल्क, जग्गा मियागु, नगर- पालिकापाखं पिकःगु नेपाली (कम्पोष्ट) सः मियागु पाखं याडः थुगु नगरपालिकाया आन्तरिक आयया स्रोत काथं कायबलय आ.व. २०८२/८३ या लागिं मुक्कं ६४ करोड ७१ लाख १० हजार आन्तरिक आय जुइगु मति तःगु दः । आन्तरिक आय अनुमान याय्गु इवल्य करया दायराय् मवपुं व्यवसायया शीर्षकता दायराय ह्यगु व मःगु छुं करया दरय् ई काथं समायोजन याडः करदातापिन्ता राहत बियगु प्रस्ताव याडः खवप नगरपालिकाया आर्थिक विधेयक २०८२ सं दुथ्याकगु दः । आन्तरिक आयया विस्तृत विवरण अनुसूचि १ खय तयागु दः ।

ख) वाह्य स्रोतपाखयः

८. राजश्व बाँडफाँड पाखयँ आ.व. २०८२/८३ सं थुगु नगरपालिकाय नेपाल सरकारपाखं १० करोड ३५ लाख २५ हजार तका, वागमती प्रदेश सरकार पाखं ५ करोड ७६ लाख ३० हजार तका व मालपोत रजिष्ट्रेशन शुल्कपाखं ८ करोड याडः मुक्कं २४ करोड ११ लाख ५५ हजारतका वैगु मति तःगु खः ।

९. वित्तीय समानीकरण अनुदान पाखं नेपाल सरकारपाखं १९ करोड ४१ लाख व बागमती प्रदेश सरकारपाखं २ करोड १२ लाख ३४ हजार याडः मुक्कं २१ करोड ५३ लाख ३४ हजार तका वैगु मति तःगु खः ।

सच्छि व खुडगुगु खप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

१०. नेपाल सरकारया विशेष अनुदानपाखं ६८ लाख, समपूरक अनुदानपाखं १ करोड ३८ लाख, सशर्त अनुदान पाखं ४५ करोड ३९ लाख वैगु मति तःगु खः सा वागमती प्रदेश सरकारपाखं विशेष अनुदान पाखं ६५ लाख, समपूरक अनुदान पाखं १ करोड ६७ लाख, सशर्त अनुदान ५ करोड ३ लाख ११ हजार तक वैगु मति तःगु खः । अथेहे सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत थुगुसी ३५ करोड व सडक बोर्ड नेपाल पाखं ६८ लाख तका धेबा वैगु मति तःगु खः ।

११. चालु आर्थिक वर्षया अनुमानित बैंक मौज्दात ३२ करोड ४७ लाख जुडगु अनुमान दः ।

थुकाथं वैगु आ.व. २०८२/८३ या लागिं थुगु नगरपालिकाया मुक्कं अनुमानित बजेट २ अर्ब ४७ करोड ३१ लाख ११ हजार तका जुई । बजेटया आय पाखय्या बाह्य स्रोतया व्याक्क खाँ अनुसूचि २ खय् दुथ्याक तयागु दः ।

आ) ठय्यपासय्:

१२. वैगु आ.व. या लागिं चालु खर्च पाखय् १ अर्ब ५२ करोड ५३ लाख ११ हजार तका अथेधायगु ६१.६७ प्रतिशत व पूँजीगत खर्च पाखय ८० करोड ४८ लाख तका अथे धायगु ३२.५४ प्रतिशत छखय लिइकागु दः । चालु खर्चया ब्याक खाँ अनुसूचि-३ व पूँजीगत खर्चया ब्याक्क खाँ अनुसूचि ४ य् दुथ्याक तयागु दः । अथेहे वित्तीय व्यवस्थापाखय् १४ करोड ३० लाख अथेधायगु ५.७८ प्रतिशत छखय लिइकागु दः ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

वैगु आर्थिक वर्षय् महत्वपूर्ण योजना व ज्या इवःया बःचा हाकल पिबय ताडा ।

शिक्षा:

१३. खप देता उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्यस्थल दयकेगु तातुडः खप नगरपालिका शिक्षा क्षेत्रया विकासता दकलय् हःनय तयो वगु सकलसिनं स्यूगु हे खाँ खः। खप विश्वविद्यालय जनताया विश्वविद्यालय काथं निः स्वानय्ता खप नगरपालिका मदिकक हज्याड चवंगु दः । नपां प्रतिनिधिसभाया माननीय सांसदया न्ह्यलुवाय थुकिता मदिकक कुतः याडः चवंगु दः ।

१४. खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खप कलेज नपां नगरपालिका दुनय चाय्क तः गु सामुदायिक आधारभूत व माध्यमिक ब्वनयकुथिया भौतिक पूर्वाधारत दयकेता नपां शैक्षिक गुणास्तर चवजायकेता विद्यालय अनुगमन प्राविधिक समितिया सिफारिस नपांया लिधंसाय नगरपालिकाया आन्तरिक स्रोत पाखं अनुदान ब्यू ब्यू वयागुलि थुकिता

मदिकक हछ्याई ।

१५. नीछगू शदिया समाजय अनुसन्धानता बः याय मःगु खाँयाता बिचः याडः खप नगरपालिका नगर दुनयया पर्यटन, शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः, स्वाक, व भिंकः तयगु, सहकारी, कृषि, त्वनयगु नाः, लकस, सुचुकुचु थजगु बिषयलय अध्ययन अनुसन्धानयाइपिन्ता अनुसन्धान वृत्तिया व्यवस्थाया लागिं मःगु धेबा छखय लिइकागु दः ।

१६. खप नगरपालिका राष्ट्रयालागिं मदयक मगागु बिषयत गथेकि इतिहास, भूगोल, संस्कृति, राजनीतिशास्त्र, नेपालभाषा, अर्थशास्त्र, तर्कशास्त्र व दर्शनशास्त्र ब्वनिपुं ब्वनामिपिन्ता स्नातक तगिं निसं विद्यावारिधितकया अध्ययनय् बियो वयागु पूर्ण छात्रवृत्तिता मदिकक हछ्याय्ता बजेट छखय लिइकागु दः ।

१७. खप नगरपालिका नैतिक व व्यावहारिक शिक्षाया व्यवस्थापन याय्ता ब्वनयकुथिसं प्रिलिमिनरी ट्रेनिङ्ग कोर्स (पी.टी.सी.) व बेसिक ट्रेनिङ्ग कोर्स (बी.टी.सी.), स्काउट प्रशिक्षण व कासा स्यनयगु ज्या थजगु ज्या इवः मदिकक हछ्याय्ता बजेटया व्यवस्था याडागु दः । अपाङ्गता जुपुं ब्वनामिपिन्ता विशेष शिक्षाता अज बांलाकय्ता अलय नगरया थी थी स्वास्थ्य संस्थाय् फिजियोथेरापी सेवा न्ह्यानिहं सेवा वियता बजेट छखय लिइकागु दः ।

१८. खप नगरय चाय्कः तःगु शैक्षिक ऋणता अज बांलाकय्ता थुगु नगरपालिका बियो वयो चवंगु शैक्षिक ऋणता मदिकक हछ्याय्ता १ करोड ५० लाख तका छखय लिइकागु दः ।

१९. नगरपालिका दुनय चाय्कः तःगु ब्वनयकुथिया डागू तगिं व च्यागू तगिंया आधारभूत परीक्षा व हिगू तगिंया तयारी एस.ई.ई. परीक्षा नगरस्तरीय काथं न्ह्याकय्ता नं थुगु बजेटय् छखय लिइकागु दः । ब्वनयकुथिया शिक्षकपिन्ता इलय व्यलय पुनर्ताजगी ज्या इवः न्ह्याकय्ता अलय नगरपालिकापाखं दयकगु स्थानीय पाठ्यक्रम हिल : बांलाकय्ता विज्ञपिसं ब्यूगु सुभाबतः दुथ्याक पाठ्यक्रम दयकेता नं मःगु बजेट छखयलिइकागु दः ।

२०. नेपाल भाषाता स्थानीय पाठ्यक्रमपाखं ब्वनयकुथिसं ब्वनयगु ब्वंकयगु व्यवस्था याय्ता नपां नेपाल भाषा व लिपि, मूर्तिकला, किपा- चवज्या, प्रस्तरकला, मृत्तिकाकला, काष्ठकला, धातुकला, पौभा लेखन, पेपर क्राफ्ट, संगीत नपां नृत्य (प्याखं) स्यनयगु कक्षात न्ह्याकय्ता बजेट छखयलिइकागु दः ।

२१. खप नगर दुनय चाय्कः तःगु कलेजय ब्वनिपुं ब्वनामिपिन्ता नगरपालिका, वडाकार्यालय व नगरपालिका दुनयया थीथी

सच्छि व सुडगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

कार्यालयसं इन्टर्नशीप व कार्यस्थलल् तालिम (अन द जब ट्रेनिङ्ग) या व्यवस्थाया लागि मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२२. खप नगर दुनयया ब्वनयकुथिसं शिक्षकपुं मगा, मरुगु अभाव ज्यंकयता स्वयम सेवक शिक्षक व्यवस्था यायता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२३. नगरया सामुदायिक ब्वनय कुथिसं विज्ञान व गणित प्रयोगशाला दयकेता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२४. मिसातयता मदिव्वक शिक्षा बियता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः । जनज्योति साफू कुथिता अज बांलाकः भिंकः यंकयता नपां ल्यासे ल्याहोपुं ब्वनयमः धाय्गु मति चवजायकेता नगरया मे मेगु साफूकुथि व वाचनालयत व्यवस्थित काथं न्ह्याकयता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२५. खप नगरपालिका वडा नं १० कमल बिनायकय् शिशु स्याहार व बाल विकास केन्द्र निःस्वानयता बजेट छख्य लिङ्कागु दः । अथेहे खप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थानय् डिप्लोमा तगिलय न्हूगु ज्या इवःत न्ह्याकयता बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

नगरबासी जनताया भावना काथं थी थी शैक्षिक विकास व शिक्षा लागाया लागि ५४ करोड ४ लाख ६३ हजार अथेधाय्गु मुक्क बजेटया २५.८५ प्रतिशत बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

स्वास्थ्य

२६. थुगु नगरपालिकां चाय्कः तःगु खप अस्पतालता आधुनिक सुविधां जायकः जनताया अस्पताल दयकेगु इवलय वैगु आ.व. निसैं सीटी स्क्यान सेवा न्ह्याकयता न्यायगु ज्या हछ्याय धुंकगु दः । नपां मृगौला सम्बन्धी ल्वगिपिन्ता सुलभ धेबां डायलिसिसया व्यवस्थानपां अस्पतालं न्ह्याकय्गु, वडा वडाय् चवंगु आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, नगर स्वास्थ्य केन्द्र व जनस्वास्थ्य केन्द्रय अज स्वास्थ्य उपकरणत ताडः अज बांलाकः यंकयता ५ करोडतकाया बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२७. नगरबासीपिन्ता धेबा म्वायकः अक्सिजन व हि बियो वगुलि उकिता मदिव्वक हछ्यायता अलय कडा ल्वय जुपुं बिरामी पिन्ता ब्यू ब्यू वगु आर्थिक ग्वाहालीता नं मदिव्वक हछ्यायता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

२८. खप नगरपालिका वडा नं ७ खँचा स्वास्थ्य चौकी दानय्गु ज्या वैगु आ.व. खय क्वचाय्केगु याडः ७५ लाख बजेट छख्यलिङ्कागु दः ।

२९. आयुर्वेदिक व बैकल्पिक उपचार सेवाता अज बांलाकयता

मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३०. ब्वनय कुथिसं मस्तयता वाँ (दन्त), मिखा (आँखा) नपां न्हार्य, न्हयपं व घाँटीया स्वास्थ्य परीक्षण शिविर न्ह्याकयता मःगुबजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३१. वडा नर्स व स्वास्थ्य स्वयमसेविकापाखं मचा बुपुं मिसातयता बिचः, नपां मचाबुपुं मिसात नपालाय्गु ज्या इवः न्ह्याकयता मःगु बजेट छख्य लिङ्कागु दः । स्वास्थ्य लागाया लागिं वैगु आ.व. सं १० करोड ३७ लाख ५० हजार तका बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

सम्पदा व सांस्कृतिक ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु

३२. 'पुर्खा दय्कः तकगु सम्पति, भीगु कला व संस्कृति' या नारा पूर्वांकयता भीगु म्हासिङ्का पिब्वयोचवंगु थानाया सम्पदा व संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तय्गु भी फुक्क सिया मंकः कर्तव्य खः । खपया मूर्त अमूर्त सम्पदात ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु ज्या मदिव्वक न्ह्याकसे ऐतिहासिक व धार्मिक महत्व कः घाडः चवंगु थी थी थाय्या घाटत ल्हवडः यंकयता लागिं गुरु योजना दयकः हज्यायता ३७ लाख ५० हजार बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३३. खप नगरपालिका वडा नं ३ या ऐतिहासिक थन्थु दरवार दानयता ३ करोड, लायकु पाहाँ छँ या लागिं ८५ लाख अलय खप नगरपालिका वडा नं ४ या इखालाछी मथ दानयता १ करोड ६० लाख बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३४. इन्द्रायणी छो छँ थुगु आ.व. खय (क्वचाय्केगु) जायकेगु याडः ३० लाख बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३५. परम्परागत बाजाया बोल लिपिवद्व (चवयगु) याडः छसिकाथं पिथानय्गु व दाफा भजनया थ्यासाफुत मः काथं हकनं चवयमःगु दःसा चवयता मः काथं बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३६. विश्व सम्पदा धलः खय नां जःगु खपया लायकुली चवंगु ९९ चोकया अध्ययन अनुसन्धान, ज्या हछ्यायता व सम्पदा व संस्कृति भिंकतयता नगरया मू मू सम्पदाया बःचा हाकलं म्हासिङ्का व चिसंकिपा, मोबाइल एप व क्यूआर कोड दयकः किपा नपांया साफू पिकायता मःकाथंया बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३७. नगरपालिकाया मू मू सम्पदा लागाय् थीथी कारणं तः दा हाँ निसैं निजी छँत ल्हवनय-कानय व दानय मफयो सम्पदाय् हे स्यंकिगु काथं खानय् दःसा नपां नगरया मौलिक सौन्दर्यखय बाँमलागु लिचवः वैगु खानय् दःसा स्वापु दःम्हा छँ थुवं छँ दानय मफूगु इलय नगरपालिका थमनं हे लाय छ्यलः अजगु छँ दानयता १ करोड बजेट छख्य लिङ्कागु दः ।

३९. खवप नगरपालिका वडा नं ५ या दही विनायक द्यो छँ दानय्ता ५० लाख तका बजेट छखय् लिइकागु दः ।

४०. विश्व सम्पदा लागु व पुलांगु नगर दुनय भीगुथःगु मौलिक पहः ता ल्यंकः म्वाकः तय्ता परम्परागत शैली खं छँ दानिपुं छँ थुवः तय्ता ब्यू ब्यू वयो च्वंगु आर्थिक अनुदानत मदिवक बियगु नीतिकथं ३० लाख तका बजेट छखय् लिइकागु दः ।

४१. सांस्कृतिक विधाया धिंधि बल्ला, सांस्कृतिक बाजाया धिंधि बल्ला सांस्कृतिक गुरुपुं हानय् ज्या, सांस्कृतिक विद्या स्यनय्ज्या, मदिवक हज्याकय्ता मः काथंया बजेट छखय् लिइकागु नपां सम्पदा लागाय् रात्रीकालीन मता च्याकय्ता १ करोड बजेट छखय लिइकागु दः ।

सम्पदा ल्हवनय-कानय व दानय्ता, संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तय्ता वैगु आ.व. या लागिं १२ करोड ६८ लाख ५० हजार तका वजेट छखय् लिइकागु दः ।

कृषि:

४२. खवप नगरय् कृषिता आधुनिकीकरण याय्ता कृषि अनुसन्धान केन्द्र दयकः जिल्लाया मे मेगू नगरपालिकाय् नपां कृषि पकेट क्षेत्रय् ज्या साडः च्वंपुं नगरबासी किसानतय्ता प्रोत्साहन याय्ता मःकाथंया बजेट छखय् लिइकागु दः । नपां नगरया काथं छिंगु थासय आधुनिक पशुबधशाला दय्केता २५ लाख बजेट छखय् लिइकागु दः ।

४३. खवप नगरपालिका वडा नं ८ लिबाली च्वंगु शीत भण्डार गृह दय्केधुकः चाय्केता १ करोड तका, वडा नं ५ या तरकारी बजार दय्के धुकः चाय्केता ३० लाख तका वजेट छखय लिइकागु दः । नपां बांलागु थी थी पुसात नपां थःथाय्गु रैथाने बाली ल्यंकः म्वाकः तयया लागिं मः काथं बजेट छखय् लिइकागु दः ।

४४. नां च्वकपुं (सूचिकृत) कृषकपिन्ता म्हासिइका पौ इडः ब्यूसे 'कृषि ऋणया व्यवस्था याय्ता ३० लाख तका छखय लिइकागु दःसा किसानतय्ता जैविक मल व जैविक विषादी छ्यलयगु म्हवचा याक यंकय्ता मःकाथंया प्राङ्गारिक सः दय्केता बजेट छखय् लिइकागु दः ।

वैगु आ.व. सं कृषि क्षेत्रया लागिं ३ करोड ८७ लाख तका बजेट छखय् लिइकागु दः ।

त्वनयगु ना:

४५. नगरबासी नागरिकपिन्ता मेलम्चीया नाः छँ छँ थ्यंक बियो त्वनयगु नाः या समान्या ज्यंकय्ता ५० लाख बजेट छखय लिइकागु दः ।

४६. त्वनयगु नाः या नाःछँ, परम्परागत पहलं हे ल्यंकः तय्ता

सच्छि व खुइगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

अध्ययन अनुसन्धान याइपिन्ता मःकाथं बजेट छखय् लिइकागु दः ।

४७. नगरकोटता जलाधार क्षेत्र घोषणा याकयगु कुतःता हछ्याड तं यकय्ता व उगु क्षेत्र ल्यंकः भिंकः तय्ता नं बजेट छखय् लिइकागु दः ।

वैगु आ.व.सं त्वनयगु नाःया लागिं ६० लाख बजेट छखय् लिइकागु दः ।

लकस बांलाकय्गु नपां फोहर थासय लाकय्गु

४८. नगर दुनयया खुसीत बांलाकः न्ह्याकः तय्गु ज्या तु हछ्याडतुं यंकसे खुसी सिथय वाउँक तयो तय्गु नपां खवप दे द्रहँ वयगु मु मु थासय वाउँसे च्वंकः तयगु नपां काथं छिंगु थासय बांलागु पार्क दयकेता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

४९. नगर दुनयया पुखुता बांलाकः, हिसिदयकः आम्दानीया लुखाचा काथं दयकेता मः काथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

आ.व. २०८२/८३ या लागिं लकस बांलाकय्गु व सुचुकुचु या लागिं २० करोड २२ लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

पर्यटन प्रवर्द्धन

५०. खवप देता म्वाडः च्वंगु नगरकाथं म्हासिइका पिब्वक तय्ता देशं दुनय वा देशं पिनय्या पर्यटन विकासय् घवासा बियता इलय ब्यलय थी थी उत्सवत, सन्ध्याकालीन पदयात्रा, नपां सांस्कृतिक ज्या भ्वःत ग्वसः ग्वयता मः काथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

५१. देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपुं अपलं वयो च्वंगु स्वयो मकाथं व्यवस्थित शौचालय दयकेता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

५२. देश दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपिन्ता स्वयो नगर दुनय मःथाय् वानय् फैगु याडः चिच्याग्वगु विद्युतीय सवारी साधनया व्यवस्था याय्ता मःकाथंया बजेट छखय लिइकागु दः ।

५३. मःथाय् नगरया मेमेगु लाँपुइ नं पर्यटन सूचना केन्द्र दय्केता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

वैगु आ.व. या लागिं पर्यटन प्रवर्द्धनय् ४ करोड ९० लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

भौतिक पूर्वाधार दयकेगु :

५४. नगरया गौरवया योजनाकाथं दयकःच्वंगु खवप नगरपालिका वडा नं ६ या देकोचाय् अरनिको सभाभवन दाडः च्वंगु न्ह्याकतुं यकय्ता १४ करोड ५० लाख तका बजेट छखय

लिइकागु दः ।

५५. देको मिबा इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजनाया लागिं ४ करोड बजेट छखय लिइकागु दः ।

५६. ख्वप नगरपालिका वडा नं १ भार्वाचो तको किवाय् च्वंगु बहुउद्देश्यीय भवन दानय्ता १ करोड २५ लाख बजेट छखय लिइकागु दः ।

५७. ख्वप नगरपालिका वडा नं ५ य् सवारी साधन पार्किङ स्थल दयकेता नपां सिधयक छ्यलय्ता, नगरया थीथी थासय मःथाय् पार्किङ दयकेता ६० लाख बजेट छखय लिइकागु दः ।

५८. लिबालि आवास योजना व तुमचो दुगुरे आवास योजनाय् लाँ पिच याय् ल्यं दःगु थासय पीच याय्ता बजेट छखय लिइकागु दः ।

५९. हनुमन्ते व कासनय् खुसी सडक करिडोर दयकेता मः काथंया बजेट छखय लिइकागु दः ।

वैगु आ.व. या लागिं भौतिक पूर्वाधार पाखय ४८ करोड २० लाख तका अथे धाय्गु मुक्क बजेटया १९.४९ प्रतिशत बजेट छखय लिइकागु दः ।

कासा

६०. मदिव्क ग्वसःग्वयो वयागु अन्तर नगर कासाया धिंधिं बल्ला व अन्तर विद्यालय कासाया धिंधिं बल्लाता मदिव्क यंकय्ता त्वःमफिइकः कासा प्रशिक्षणता मादिव्क यंकःथप कासा स्यनय्गु व्यवस्था याय्ता १ करोड बजेट छखय लिइकागु दः ।

६१. नगर दुनयया काथं लागु पुखुता मचातय्ता लालाकाय्गु स्यनय्गु पुखु काथं दयकेता ५० लाख बजेट छखय लिइकागु दः ।

६२. वडा वडाय् तयो तयागु खुल्ला व्यायामशालात अज बांलाक यंकय्ता अज भिंक यंकय्ता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

६३. ख्वप नगरपालिका वडा नं २ या शहीद स्मृति कासा छ्यः भिंकः दयकेता १ करोड तका व ख्वप नगरपालिका वडा नं ७ महेश्वरी कासा छ्यः व्यवस्थित याय्ता २ करोड तका नपां नगरया काथं छिंगु थासय् फुटसलया व्यवस्था याय्ता मः काथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

कासाया पूर्वाधार दयकेता धिंधिं बल्लात न्ह्याकय्ता व कासा स्यं स्यं यंकय्ता वैगु आ.व. सं ५ करोड तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

ल्यासे ल्याम्हो व मिसातय्गु लागि ज्याम्ह्वः

६४. ल्यासे ल्याम्हो पुं व मिसातय्ता थःगु तुतिखय् दानय्

सच्छि व खुइगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

फय्केगु नपां लाहातय ज्या दयकः वियता नपां युवा उद्यमशीलता ऋण वियता व लाहातय ज्या दैगु तालिम वियता ५० लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

६५. नगरबासी मिसामस्तय्ता श्रमशक्ति काथं छ्यलःथःगु तुतिखय दानय् फैगु याडः थी थी लाहातय ज्या दैगु तालिम नपां ज्या भ्वःत न्ह्याकय्ता २५ लाख बजेट छखय लिइकागु दः ।

सामाजिक सुरक्षा:

६६. ख्वप नगरपालिका वडा नं ६ अँचा पुखु सिथय दांगु 'आदर निकेतन दिवा सेवा' न्ह्याकय्ता मःकाथंया बजेट छखय लिइकागु दः ।

६७. जेष्ठ नागरिक व विधवा, एकल महिला व अपाङ्गता जूपुं मनू तय्ता वडा कार्यालय व वडाय् च्वंगु बैंक पाखं सामाजिक सुरक्षाभता इके ।

६८. क्यान्सर, नुगः ल्वय, मस्तिष्कघाट, स्पाइनलकर्ड इन्जुटी थजगु दीर्घ ल्वय जूपुं ल्वगिपिन्ता नगरपालिकापाखं ब्यू ब्यू वगु हिंदाद्र तका धेबाया ग्वाहाली बियौं तुं च्वनय्ता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

वैगु आ.व.या लागिं सामाजिक सुरक्षा कोष पाखय ३५ करोड ५० लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

थी थी योजना व ज्याभ्वः त

६९. थुगु नगरपालिका दुनयं च्वंगु पर्ति व सार्वजनिक जग्गा ल्यंकः, भिंकः तय्गु ज्या न्ह्यांकतु यंकय्ता मःकाथं बजेट छखय लिइकागु दः ।

७०. नगरपालिकाता मःगु जग्गा न्याय्ता अलय घर जग्गा बालं काय्ता मःकाथंया बजेट छखय लिइकागु दः ।

७१. विपद्या इलय जनताता सुरक्षित याय्ता 'विपद प्रतिकार्य व विपद व्यवस्थापन विशेष कार्यक्रम' त नपां राहत, उद्धार व पुनःस्थापना या लागिं प्रकोप व्यवस्थापन कोष दयकः २५ लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

वैगु आ.व.या लागिं विविध योजना व ज्याभ्वः पाखय ९ करोड १४ लाख तका बजेट छखय लिइकागु दः ।

७२. थुगु नगरपालिकाय् दाच्छि वा व स्वयो अपःई मदिसें अस्थायी, करार, दैनिक ज्यालादारी व मासिक ज्यालादारीया कर्मचारीपिन्ता योगदानया लिधंसाय सामाजिक सुरक्षा ज्या भ्वःसं दुथ्याकः नगरपालिकापाखं १० प्रतिशत व योगदानकर्तापाखं १० प्रतिशत योगदान नपांया नेपाल सरकारं दयकिगु योजना प्याकेज काथं कार्यान्वयन जुइगु व्यवस्था यागु दः । थ्व नं हाँ अस्थायी व करार कर्मचारी पिन्ता ब्यू ब्यू वयो च्वंगु नागरिक

सच्छि व सुइगुगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

लगानी कोषय् नगरपालिकापाखं जुइगु योगदानता थुकि हे दुथ्याकी । नगरपालिकाय् लय् लय् वा न्हिया न्हिथंया ज्यालादारी ज्या सानिपु कर्मचारीपिन्ता प्रकृया पूर्वांकः करारय् यंकय्गु व्यवस्था याई ।

नगरया माथां वांक विकास, सुधार व न्ह्याकय्ता नगर प्रमुख जुं पिब्वयो द्यगु नीति व कार्यक्रमता छ्यलय्ता वैगु आ.व. २०८२।८३ या लागिं मुक्क छखय लिइकगु बजेट २ अर्ब ४७ करोड ३१ लाख व ११ हजार जुइगु मति तःगु दः । उकिमध्ये चालु खर्च पाखय १ अर्ब ५२ करोड ५३ लाख ११ हजार तका (६१.६७%), पूँजीगत पाखय् ८० करोड ४८ लाख (३२.५४%) व वित्तीय पाखय् १४ करोड ३० लाख (५.७८%) जुइगु मति तःगु दः ।

वैगु आ.व. या लागिं थुगु नगरपालिकाया वडागत योजनाया व्यापक खाँ अनुसूची ५ दुथ्याकागु दः।

सभाध्यक्ष ज्यू,

- श्रोतया धात्थे खगु जूसाजक बजेट मति तःथें भिडः बांलाडः हज्याडः वानयता व नगरबासीपिन्ता सेवा, सुविधा ब्रिय फैगुलिं तातुडा काथं या राजश्व मुनय मः । उकिं जिं श्वहे बजेट वक्तव्यपाखं खप नगरपालिकाया सकल करदातापिन्ता इलय हे पुलयमःगु कर पुलः जिम्मेवार नागरिक व विकास व सेवा सुविधाया हकदार जुयता दुनुगलं निसें इनाप याय् ।

- नगरपालिकाया सीमित स्रोत साधनता अपलं छ्यलः बजेट दयकाबलय् नगरबासी पिनिगु फुक्क चाहना व मःगु फुक्क छकलं पूर्वांकय् फैगु अवस्था मरु । माहेमःगु व मदयक मगागु स्वयो श्रोत साधनं ब्यूथें व सुनिश्चितता बिचः याडः श्व बजेट व ज्या भूवःदयकागु खः ।

- बजेट दयकेगु नपां नपां थुकिता बांलाक छ्यलय्गु मेगु महत्वं जःगु पक्ष खः । योजना व ज्या भूवःत इलय हे धिसिलाक न्ह्याकय् फःसा जक बजेट मति तःकाथंया लिचवः पिकाय फैगुलिं थुगु बजेटया इलय हे धिसिलाक छ्यलय्ता सकलसिता इनाप याय ।

थुगु बजेट व ज्या भूवः दयकेता खानय् दयकः व मदयकः ग्वाहाली यापुं सकल कार्यपालिकाया दुजःपुं, सञ्चार जगत, नगरबासी सकल दाजुकिजा तता केहेपुं, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत जु नपां सकल कर्मचारी पासापिन्ता सुभाय देछायो च्वडा । ख्वपया विकासया निंतिं ग्वाहाली याइगु नेपाल सरकार, वागमती प्रदेश सरकार, स्वापु दःपुं ग्वाहालिमि संघ-संस्थात नपां वडा व नगरस्तरीय सुभावा मुनयगु भूवल्य भायो ग्यसुलागु सुभावा ब्रियो द्यपुं सकल नगरबासीपिन्ता ख्वप नगरपालिकापाखं दुनुगले निसें सुभाय देछायो च्वडा । नपां वैगु दिनय नं मदिकक साथ व ग्वाहाली दैगु विश्वास काय । सुभाय ।

न्हिल्या-२०८२/३/८ गते

चीनियाँ (तिब्बत)या बैठकय् रबीन्द्र ज्याखः जु या न्वचु (कार्यपालिया दुजः खप नगरपालिका)

थाना भनायो द्यूपुं सकल महानुभाव पित्ता भिं सुथः (निहाओ) ।

दकलय न्हःपां नेपाल व जनवादी गणतन्त्र चीन दथ्वी जूगु दौत्य सम्बन्ध ७० दाया दँ बुदिया लसताय तताकेहँया स्वापु पलिस्था यागु नेपाल व जनवादी गणतन्त्र चीनया सि-चाङ्ग स्वशासित क्षेत्र (तिब्बत) या नगरपालिकातयगु दथ्वी Share. Build. create Together धाय्गु मू नारा ज्वडः जुयो च्वंगु थुगु महत्वं जःगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाता नं ब्वंगुलिं दुनुगलनिसे भिन्तुना देछाय ।

नेपः, तिब्बत व चीनया दथ्वी परापूर्वकालनिसे हे राजकीय व जनस्तरय् धार्मिक, सांस्कृतिक, राजनैतिक व व्यापारीक स्वापु तयो वगु इतिहास दः । नेपः या स्वनिगः या उत्पत्ति व सभ्यता विकासय् तिब्बत (साँदे) या महामञ्जु श्री या योगदान, खुगूगु शदिया साँदे (तिब्बत) या जुजु सोडचड गम्पो नपां नेपःया म्हायमचा भूकुटीया इहिपा व वनलिपा तिब्बतय् वयकता तच्चकं हानय्ज्या, हिंस्वंगु शदिया महान कलाकार अरनिको (आनिक) या न्ह्यलुवाय तिब्बत व चीन थ्यंम्हा चयम्हा

शिल्पकारया पुचलं तिब्बत व पेङ्चिङ्गय् दांगु कलाकृतिं याडः नेगू देश दथ्वीया स्वापु तब्यागु खाँ पिब्वगु दः । चिनियाँ भूमि तिब्बतय् नेपःया महा वाणिज्य दूतावास निःस्वांगु ताः हाकगु इतिहासं नं नेगू दे दथ्वीया व्यापार व सांस्कृतिक कालबिल अःजक मखु यक्व न्हापा निसं जूयो वगु सिय दः ।

नेगू बांलापुं जलाखाला देया स्वापु इतिहास क्वति हे पुलां जूसां नं सरकारी स्तरय् धः सा सन १९५५ खयजक 'नेपाल चीन दौत्य सम्बन्ध' निःस्वांगु खः । थु काथं स्वयबलय नेगू देया दौत्य स्वापु तःगु ७० दा तिनि क्यन । नेपः दे व नेपः मिपुं न्हपानिसं हे 'एक चीन नीति' ता क्वातुगु समर्थन याडः वगु लुमांकय् बियो च्वडा ।

मित्र देश चीनं नेपःया सडक पूर्वाधार विकास, उद्योग धन्दात पलिस्था, थजगु विकासया ज्याखय् मिलय जुयो हज्याड च्वंगु दः । ट्रलंढ्रमयाकः नेपःया ढवनामिपुं चिनियाँ विश्वविद्यालयसं चिकित्सा शिक्षा, इन्जिनियरिङ, साहित्य थजगु विषयलय् च्व जायक शिक्षा कायगु मौका दयो च्वंगु खः । थुकिया लागिं नेपः

मि पिनिपाखं चिनियाँ सरकारता सुभाय देछायो च्वडा ।

नेपः याय् हे चिच्याक्वगु नगरमध्येया खप नगरपालिका नेपः या राजधानी येँ देश १३ कि. मि. पूर्व पाखय ला । सांस्कृतिक पुरातात्विक व ऐतिहासिक ल्याखं थव तस्कं तः मिगु नगर खः । च्यागूगु शदिसं पलिस्थायागु थुगु नगर १२ औं निसं १५ औं शादितक नेपः या राजधानी काथं हज्यागु व हिंच्यागु शदितक स्वतन्त्र राज्य खः ।

प्रशासनिक ल्याखं थुगु नगर हिगु वडाय ब्वथल तःगु दः । गुड्ब्व स्वयो अपः नेवः जातित दःगु थुगु नगरय् सन २०२१ या जनगणना काथं ७८,८५४ म्हा स्थायी काथं च्वडः वपुं जनतात दःगु ल्या दःसा उलि हे ल्याखं अस्थायी बसोबस याडः च्वपुं मनुत नं दः । (कृषि) बुँज्या थानाया मनुतय्गु मुख्य ज्या खःसां घरेलु तथा साना उद्योग, व्यापार व्यवसाय, पर्यटन, हस्तकलात थानाया मनुतय्गु आम्दानीया लागा खः ।

खपया लायक् तःमाही, दत्तात्रय लागा पर्यटकीय ल्याखं महत्वं जःगु थाय्त् खः । लायकुलिया डयडापा इयो व लुँधवाका, तःमाही च्वंगु नेपःयाय् हे तः जःगु डातापोल्हँ देगः व दत्तात्रय च्वंगु हलिमय नां जःगु म्हवयखा इयो वास्तुकलाया ज्वःमरुगु दसित खः । थजगु मुर्त सम्पदात अलय इलय व्यलय जुङ्गु नखाचखा (जात्रा पर्व), प्याखंत अमूर्त सम्पदात ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तःगुया लिधंसाय सन् १९७९ खय युनेस्को खप देता विश्व सम्पदाया धलः खय नां जायकगु खः ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान दयके धुक नेगुंतु स्थानीय तह या निर्वाचनय् खवप नगरपालिकाय् मेयर-उपमेयर नपां फुक्क वडाय् नेपाल मजदुर किसान पार्टीया जनप्रतिनिधिपुं त्याकः वगु खः । नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादता विश्वास याडगु कम्युनिष्ट पार्टी खः । मार्क्सवाद, लेनिनवाद व माओत्सेतुड विचारधाराता लॉपु (मार्गनिर्देश) क्यनिगु सिद्धान्त काथं कः घाडः वगु थुगु पार्टी निर्वाचनता नं जनताया भिं ज्याखय् छ्यलः वगु दः । थुगु पार्टीया न्ह्यलुवा नेपःया वरिष्ठ राजनीतिज्ञ का. नारायणमान बिजुक्छें (रोहित) जुं याडः वगु खः ।

वयकलं थौ स्वयो नीदा हॉ खवप दे या भविष्यया म्हागस खॉ खॉ 'सच्छिदा लिपाया खवप दे' नांया साफू चवयो दिल । व साफू हे खवप नगरपालिकाया लागिं लॉपु क्यनिगु मार्गचित्र जुगु दः । खवप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय् पर्यटकीय गन्तव्यस्थल, सांस्कृतिक नगर दय्केगु जिमिगु तातुना खः ।

सन २०१५ या तः भवखाचां अपलं सम्पदा स्यंकः थुडः बिला । जिमिसं खवपया जनताया साथ व ग्वाहाली अलय थःगु हे स्रोतं व जनश्रमदानं अःतकखय् नेसगु स्वयो अपः सम्पदात ल्हवनय् कानय व दानय् धुंकागु दः । गुकि छुं हे विदेशी सरकार व संस्थाया ग्वाहाली मकाया । जिमिसं थःगु तुतिखय दानय्गुलि बः याडः चवडा ।

तभवखाचां दुःख जूपुं जनताता चिनियाँ सरकारं यागु ग्वाहाली जिमिसं लुमांकय् फै मखु । अथेहे कोभिड १९ भवत्वचं बचय याय्ता चिनियाँ सरकारं नेपःमि पिन्ता खोप व स्वास्थ्यया हलं ज्वलंत बियो ग्वाहाली यागुलिं नेपःमि पिसं चिनियाँ सरकारता सुभाय् देछाय् ।

खवप दे पर्यटकपुं छकः मवसे

मगागु गन्तव्य स्थल खः । थाना दायें लाखौं पर्यटकपुं चाह्यू वैगु । नेपालय् वैपुं पर्यटकपुं पिदेशी पर्यटकपुं मध्ये मनेगूगु ल्याखं अपः द्रहं वैपुं मध्ये ला । सन् २०२४ या जनवरी निसें २०२५ या अप्रिल तकखय् चिनियाँ पर्यटकपुं ५४,७५३ म्हा सिनं चाह्यूवगु ल्या दः ।

खवप नगरया चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया नेतात नपां उच्च पदस्थ पदाधिकारी पिसं खवपय बरोबर चाह्यू भःगु खॉ कुलय ताडा । जनवादी गणतन्त्र चीनया जनप्रतिनिधि सभाया न्वकु सियाओ चिए, स्ठुवान प्रान्तया पार्टीया छ्याञ्जे वाडः स्याओ हुई, चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया पोलिट ब्यूरोया दुजः नपां छोडछाड नगरपालिकाया पार्टी समितिया छ्याञ्जे युआन चियाच्यून, सिचाङ (तिब्बत) स्वायत्त लागाया चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया छ्याञ्जे वाडच्यूड जुपुं नपां भःपुं चिनियाँ प्रति निधि मण्डलं खवप नगरपालिकाय् चाहिल द्यूगु खः । उगु इवलय् नपालाडः नेगु नगरपालिकाया दशवी स्वापु क्वातुकय्गु व थः वं थःया अनुभव कालबिल यासे हज्यायगु बांलागु खॉ जूगु खः ।

खवप नगरपालिकाया लायकुलिई नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, चिनियाँ राजदूतावास, खवप नगरपालिका व पर्यटन बोर्डया मंकः ग्वसालय 'नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५' या क्वः छिना नपां चिनियाँ न्हुँदें २०२५' या न्ह्याकागु दिं सन २०२५ जनवरी १८ खय याय् खांगु जिमिगु लागिं गौरवया खॉ खः दक थाना ब्याकः चवडा । थुगु उत्सवं खवपय् चिनियाँ पर्यटन प्रवर्द्धन जुडगु विश्वास प्वंकः चवडा ।

खवप नगरपालिका व सिचाङ्ग (तिब्बत) स्वशासित लागाया शान-नान नगरया दशवी सन २०१६ अगस्ट १४ खय तताकेहँया स्वापु तःगु खः । नेगु पालिकाया दशवी सांस्कृतिक, आर्थिक,

शैक्षिक, पर्यटन नपांया बिषयलय ग्वाहाली कालबिल याय्गु ज्या जुयो वगु दः । सहमतिलिपा नेगु नगरपालिकाया दशवी भ्रमण नं वयगु वानय्गु याडः चवंगु दः । संकटया इलय ग्वाहाली नं बियो वयो चवंगु दः । लिपाया इलय शान-नान नगरया कार्यकारी उपप्रमुख मु योड्ग वानया न्ह्यलुवाय् खुम्हा दुजः या प्रतिनिधि पुचःलं सन २०२४ जुलाई २२ निसें २५ तक खवपया भ्रमण याडः नेगु पालिकाया दशवी अजः स्वापु क्वात्तुकगु थाना न्हिथाडः चवडा ।

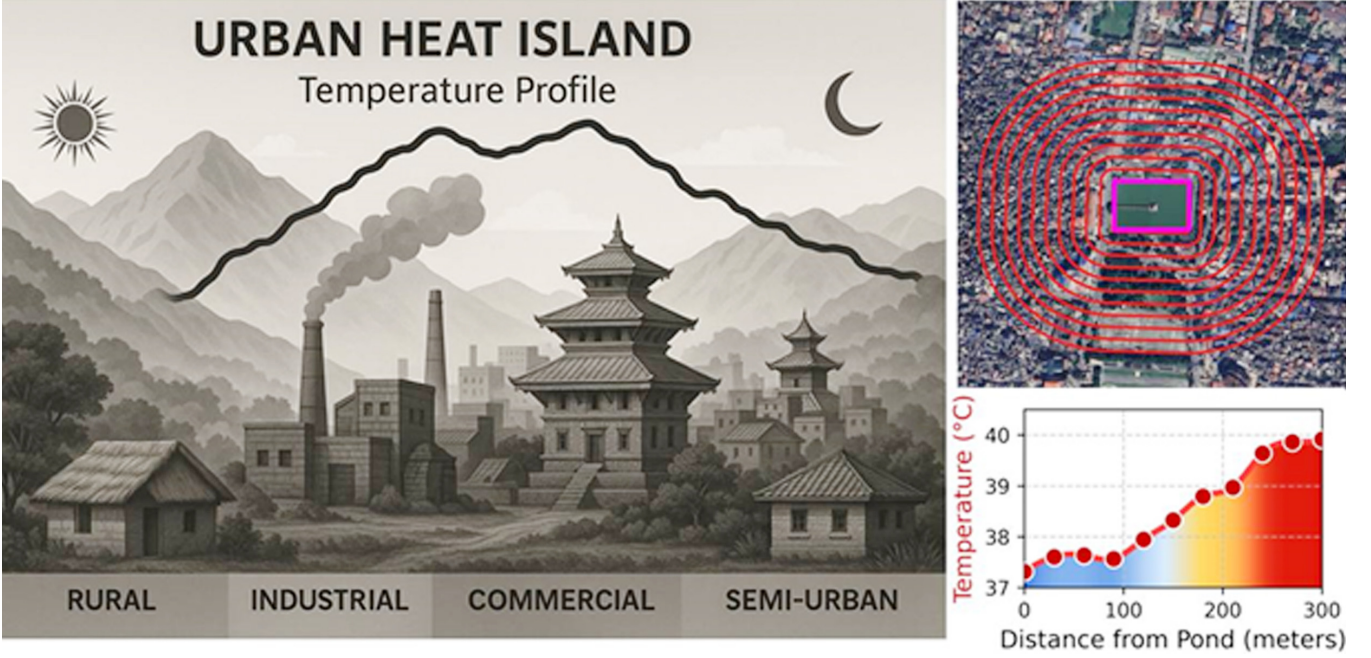
नेपाल व जनवादी गणतन्त्र चीनया नगरपालिकाया दशवी तताकेहँया सहरया स्वापु नेगु देशय् दशवी कूटनीतिक सम्बन्धनपां जनस्तरया स्वापुता नं अज बांलाक यंकय्गु ज्या याई । पूर्वाधार विकासबाहेक सांस्कृतिक नपां शैक्षिक मंकः ज्याखय् नं उथिंगयंक विचः याय् मः धाय्थें च्वं । नेगु देशय् भाय् स्यनय्गु, साहित्यया भाय हिलय्गु नपां भीगु ऐतिहासिक स्वापु नपां कालबिलया शैक्षिक अनुसन्धान थजगु कुतलं भीगु नगरपालिका व जनताया दशवी सम्भदारीत अज दुग्यल वानिगु विश्वास याय् ।

थजगु कुतलं आपसी विश्वास, हानय्गु व थुड्केगु ज्याता प्रष्टयासे नेपः व चीनया स्वापुता अझ क्वातुकय्ता तहांगु ग्वाहाली याई । नपां नेपः व चीनया स्वापुता न्हुँगु काथं च्वजाय्की धाय्गु जिमिगु विश्वास दः ।

दकलय लिपा थुगु महत्वपूर्ण समन्वय बैठक सि-चाङ्ग (तिब्बत) स्वशासित लागा व थी थी नगरपालिकां यागु असल अभ्यास, जानकारी, सूचं व न्हूँ न्हूँगु कुतःत छथाय् नं मेथाय कालबिल याडः जनताया सेवा पाखं नगर ब्याक व राष्ट्र दय्केगुलि तहांगु ग्वाहाली जुडगु आशा याय् ।

सुभाय/स्ये स्ये ।

स्वनिगः या गुँ पार्क (किबा) व पुखुलिं शहरया क्वाजः (तापक्रम) १.६ डिग्री सेल्सियस तक म्हवँ जुइगु -

स्वनिगः या ३०१ पार्क (किबा) १३० गु गुँ व २६ गः पुखुया वैज्ञानिक विश्लेषणं क्यन क्वाजः (तापक्रम) म्हवँ याइगु रणनीतिः

यँ, जुन २० - स्वनिगल्य् शहरी गुँ, पार्क व पुखुया रणनीतिक काथं छ्यःगु क्वाज (तापक्रम) १.६ डिग्री सेल्सियस तक म्हवचा याय फँगु छगू न्हँगु अध्ययनं क्यंगु दः । थुगु अध्ययन नकतिनि urban climate नांया अन्तरराष्ट्रिय पौ खय् पिथांगु खः अलय स्वनिगःया थी थी ब्लू-ग्रीन (blue-green) लागां गथे शहर (दे) ता खवंक तय्ता ग्वाहाली याई दक ब्याक्क, चख्यंक विश्लेषण यागु दः ।

अन्तरराष्ट्रिय न्हय्गु संस्थाया अनुसन्धानकर्तापिसं मंकलं यागु थुगु अध्ययनं स्पटेलाइट डेटा व मेसिन लर्निङ्ग एल्गोरिदम छ्यलः ३०१ गु पार्क, १३० गु गुँया क्वचा व २६ गः पुखुया विश्लेषण यागु दः । अध्ययनया मू च्वमि नपां अमेरिकाय च्वंगु Jackson State University या विद्यावारिधि (PHD) या ब्वनामि व ओराइज फेलो सौरभ भट्टराईया धापुकाथं 'फुक्क शहरी लागाय छगू तुं काथं न्हांकय्गु ज्या याई मखु । वाउँसे च्वंकः हरियाली याडः तयां जक मगा, उगु थाय् दुग्यंक बिचः याडः ग्वयो तयमः । शहर गुकाथं दयो च्वंगु खः वहे काथं बांलाक स्वायमः ।

अपलं तः नुयो वजू छजू पंजः

सन १९७६ थुखय स्वनिगःया अधिकतम तापक्रम दायँ दँ सं ०.०३८°C सं तःनुगु अप्वयो वगु दः । नपां दश्वीया केन्द्रीय लागाया चाकालिं स्वयो २-३°C अप क्वागु खानय दः । थुकिता क्वागु (ताप) या टापु धाई । लिपाया हिदाखय् देनय (सतही) चाया आर्द्रता औसत (अथेहे) २.१% क्वहँ वगु व छुं छुं थासय् ३५% तक क्वहँवगु खानय् दः । प्रा. डा. रकि ताल्चाभडेल (जैक्सन स्टेट युनिभर्सिटी)जुं चेतावनी बियोदि- “स्वनिगः या मुक्कं त्यलाया (कुल क्षेत्रफल) २८% य् ६३% मनूत च्वनि । थव उच्च घनत्व लागाय् तुरन्त छुं छुं उपाय मयासा क्वाजः (ताप) टापु भन गयापुयो वानि ।

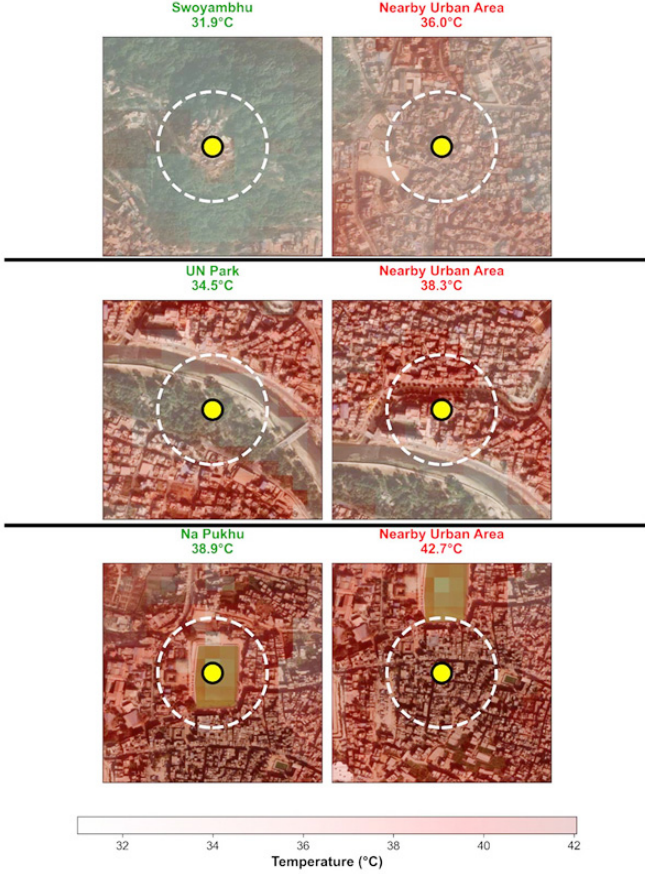
पागुः

शोधं क्यंगु दः कि ब्लू-ग्रीन (blue green) लागा थिइकः क्वाजः भातिचा म्हवँ जुई, गुलि तापाड वानि क्वाजः अप्वयो वै । दसुया नितिं, स्वयम्भू गुँया लागाय (तापमान) क्वाः ३१.९°C दः सा भातिचा तापाक्क छगू नेगू मिटरति उखय् थ्यंकः स्वयबल्य् उगु शहरी लागाय् ३६.०°C थ्यन । थव ४.१°C सं पागु खः । युएन पार्क थिइकया भवन लागा ३८.२°C थ्यंगु इलय पार्क दुनयया तापक्रम ३४.३°C जक दता । अथेहे ख्वपया परम्परागत पुखु नःपुखुली ३९.६ डिग्री सेल्सियस क्यन, गना

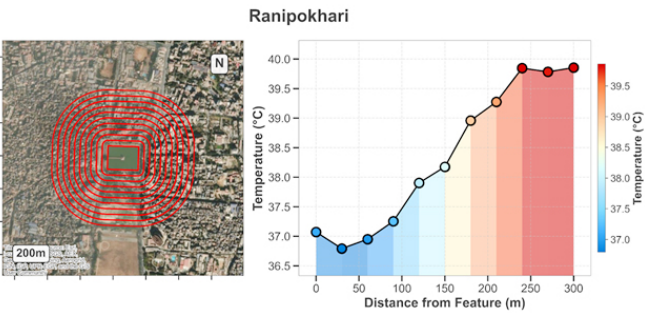
सच्छि व सुइगूगु स्वप पौ, ब.छि पौ(पाक्षिक)

थिइकया शहरी लागाय् ४२.५ डिग्री सेल्सियस थ्यन ।

थुगु ल्याखं २०१८-२०२३ या डागू ताल्लाया महिनाया ल्या कःगु तस्कं ख्वइगु लिचवः धःगु दः, गुकीं दकलय तःनुइगु इलय थुगु ब्लू-ग्रीन लागां गुलि ग्वाहाली याय् फैं धाय्गु खॉ सिय दः ।

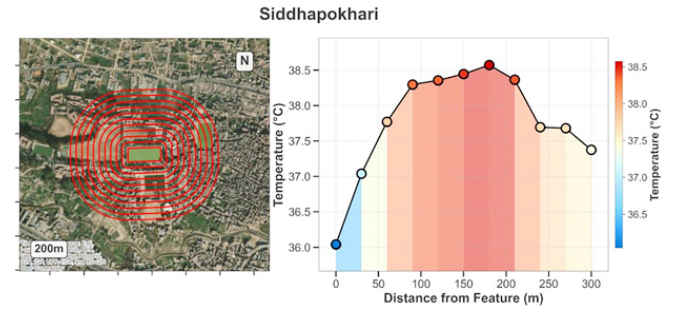
अथेहे रानीपुखुया दथ्वीया क्वाजः ३७.१^{0C} दैबलय् चाकलिया लार्थे पाखय् ३९.८^{0C} थ्यन । नाः या सिथय् नं अथय् हे २५० मिटर दुनय तक सिचुगु मति तःगु खानय् दः । विशेष याडः न्हांगु १५० मिटर लागाय् अपलं बांलागु लिचवः खानय्

दत ।

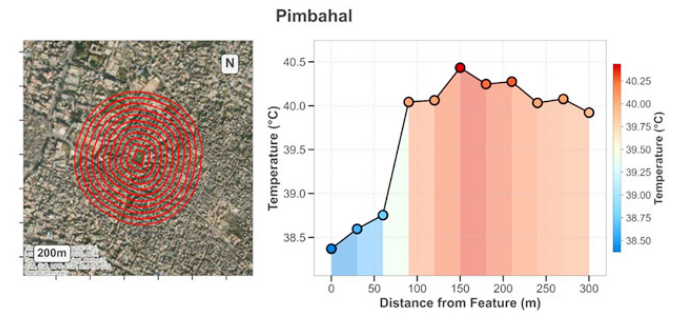
अथेहे ख्वपया लोकहवागु तःपुखु (सिद्धपोखरी) थिइकः या क्वाजः शहरया ख्वातुगु घना बस्ती स्वयो धायकाथं छिंक हे म्हवचा खानय् दः । तः पुखु लिक्कया क्वाजः ३६.० डिग्री सेल्सियस जक दः गु खःसा गना थिइकया ख्वातुगु बस्तीया क्वाजः ३८.५ डिग्री सेल्सियस थ्यंगु दः ।

अनुसन्धानकर्ता पिनगु धापू काथं पूखु सिथय् च्वंगु वाउँक तयो तःगु हरियाली क्षेत्र व चकांक तयो तःगु ख्यः (खुल्ला क्षेत्र) तः नुइगु क्वाजः म्हवचा याडः ब्यूगु खानय दः । विशेषयाडः पुखुलीनिसें १५० मिटर तापाक्क थ्यनिबलय् वाउँसे च्वंकः तायो तःगु हरियाली क्षेत्र अज ख्वातुकु खानय् दसेलिं क्वाजः म्हवँ जुयो उलि तःनु मजुगु खानय् दः थुकाथं शहरी लागाय् तः नुगु म्हवचा याय्ता चकांगु वाउँसे च्वंकः तयो तःगु

हरियाली क्षेत्रया गुलि लाहा दः धाय्गु सिय दः ।

यलया ऐतिहासिक पिम्बहःया पुखुलीं नं चाकलिया थाय्ता ख्वाउँक तयो तय्गुली तहांगु लाहा दः धाय्गु क्यं । पुखूया जवखव्या क्वाजः ३८.३ डिग्री सेल्सियस ल्या क्यंगु खःसा चाकलीं ख्वातुगु बस्तीया च्वडः च्वंथाय्या क्वाजः ४०.४ डिग्री सेल्सियस थ्यंगु दः । पुखुपाखं वइगु सिचु पहः थ्यं मथ्यं

३०० मिटर तापाक्क तक महसुस याय् फः ।

अलय थुगु चकांगु खुल्ला स्थानं बिइगु ख्वाउँया लिचवः चाकलिया जगाया पहः (भू आवरण) लय् भर परय् जुई । वाउँसे च्वंगु अपलं दःगु थासय् थजगु वाँचुगु-वाउँगु लागाय्

क्वाजः अपःखय १.६ डिग्री सेल्सियस म्हवचा याय् फै । अलय
ख्वातुक दाड तःगु निर्माण लागाय धःसा औसतय् थुगु लिचवः
म्हवँ जुयो ०.३ निसँ ०.६ डिग्री सेल्सियसय लिकुडः च्वनि ।

बिस्कं (कुबिया) क्षमता, बिस्कं लिचवः

दे थिडुकया गुँ ख्वातुयो अपः दः सा अमिसं पिज्वयकिगु
ख्वाउँया लिचवः नं ब्वस्यलाक अपः दैगु खानय दः । अध्ययनकाथं
धात्थें गुँया लागा दुगंछि दयकल धः सा ख्वंकिगु लिचवः थ्यं
मथ्यं ३० प्रतिशतं अपः दयफः धःगु दः ।

पार्क (किबा) या खायँ धःसा ब्या(पहः) व ख्वंकिगु
लिचवःया दथ्वी दथुइया (मध्यम) स्वापु क्यंगु दः । अथेनं पार्क
गुलि स्यल्लाक क्वाजः म्हवचा याई धायगु खायँ उकिया मुकं
ब्या स्वयो नं दुनयया डिजाइनय् अपः लिधानी । अनुसन्धानं
क्यंगु दः कि वृक्षवृत्तया आवरण (सिमा पिड तःगु पहः) प्रतिशत
ख्वंगु लिचवलं क्वः छिई । चिच्याहांगु पार्कट धात्थें च्वजःगु
सिमा च्वकां (क्यानोपि)किचा १ प्रतिशतं ताः हाकल धः सा
ख्वंकिगु लिचवः अथेहे ०.९९ डिग्री सेल्सियसं अप्वइगु खानय्
दः । तः हांगु पार्कय थुगु लिचवः अज ब्वस्यलागू खानय दः ।
१ प्रतिशत वृक्ष क्यानोपि (सिमा च्वका व किचा) ताः हाक
जुलकिं ख्वंकिगु लिचवः १.७६ डिग्री सेल्सियस अपः जुय फै ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयया प्राध्यापक डा. विष्णु प्रसाद
पाण्डे जुं शहरी लागाय् चकांगु ख्यः म्हवचा जूसां खःगु थासय
व दयक तःगु संरचना खय् वाँचुगु-बाउँगु लागात ख्यडः यंकय्
फःसा धात्थें सिय दःगु ख्वाउँगु लकस ल्यंकः तय फैगु खाँ धःगु
दः । ‘श्व अपलं सिमा पियगु खाँ जक मखु, वयकलं धायो दिल
- पार्क दयकतःगु दुनयया पहः सिमाया च्वजःगु च्वका
(क्यानोपी व किचा), घायँ व पक्की सतहलय लायो च्वंगु
अनुपातं थुकिया ख्वंकिगु क्षमता क्वः छिई, मात्र उकिया साइजं
(ब्या खं) मखु ।

दे (शहर) स्वयो बिस्कं रणनीति दयके मः

अनुसन्धान पुचलं विस्कं देया लागा (शहरी क्षेत्र) य्
बिस्कं पहः राजनीति कः घाय्ता सिफारिस यागु दः । तस्कं
ख्वातुकक च्वंगु घना शहरी लागाय् नाः छँ (जलस्रोत) थजगु ब्व
(तत्व) ता हृदाय तयम, नपां पोल्हँया लिधंसाय ज्यकिगु- गथेकि
वगति नाः मुनय्गु ट्यांकी (ceipten), परावर्तक पुखुत, वाउँगु
पोल्हँ व पोल्हँतय् खेतीता स्यल्लाक यंकय्ता सुभाब ब्यगु दः ।
अथेहे अजगु थायया पुलां पुलांगु सिमात ल्यंक, म्वाकः तयःमगु
सल्लाह ब्यगु दः ।

दथ्वीया संक्रमण थासय् चिच्याहांगु गुँ थें दयकेगु,
नपां तःमागु सिमा क्यानोपी दःगु पार्कया डिजाइनपाखं (किचा)
गाज अपलं दयकेगु रणनीति बांलाइगु खाँ धःगु दः । अपलं

वाउँगु थाय हरियाली वर्चस्व दः थाय् धःसा अः दयो च्वंगु गुँया
लागा अलय हरित वफर लागात ल्यंकः तयगु कन्हेया ‘शहरी
क्वाजः या टापु’ जुइगुलिता पानय्ता तहांगु ग्वाहाली जुइगु
नेदरल्याडया ग्रीनिडगेन विश्व विद्यालयया डा. प्रज्वल प्रधानं
थुगु अध्ययन हलिमयया न्ह्याथायाय् नं छ्यलय् फै धायो दिल ।
जिमिसं स्वनिगलय् ब्यागु अध्ययन पाखं हलिमयया फुक्क शहरं
सयके फैगु खाका (पहः) पिब्वयागु दः । थुगु शहरी लागाय
क्वजः (नियमन क्षमता आँकलन) स्वयो पानय्गु पहःता छ्यलय्
फैगु छगू ‘फ्रेमवर्क’ खः । श्व न्ह्यागुनं थासय् छ्यलय् फै’
वयकलं धायो दिल ।

अमेरिकी सेनाया इन्जिनियर अनुसन्धान व विकास
केन्द्रया डा. नवराज प्रधानं ख्याचवः ब्यू ब्यू धायो दिल -‘धात्थें
तुरुन्त घिसिलागु पला मछित धःसा क्वाजः अपः जुजुं जनस्वास्थ्य
प्रणाली खय् दवाव बुइकी । ख्वंकय् मःगु उर्जा अपलं फ्वनि
अलय कमजोर समुदाय त दकलय् अपः बांमलागू लिचवलं
कै’ । अध्ययन काथं धात्थें अपलं चछ्यंक शीतकरण रणनीति
छ्यल धःसा शहरी लागाय् ख्वंकिगु उर्जाया माग १५ निसँ २५
प्रतिशत तक म्हवचा याय् फै । गुकिं विद्युत खर्च म्हवचा जुइगु
नपां जन स्वास्थ्य नं बांलागु लिचवः लाकय् फै ।

सामान्य नागरिक पिन्ता छु याय फै ?

शहरया गुलि तःनुला धाय्गु सिइकेता सर्वसाधारणं
थर्मामिटर छ्यलः पार्क लाँय, गल्ली थजथाय सुथाय व बहनी
तापक्रम गुलि दः नापय् याय फैगु काथं सिफारिस यागु दः ।
थुकिं थी थी थासय् क्वाजः गुलिपाः धाय्गु सिइकेता ग्वाहाली
याई । वाँचुगु-वाउँगु लागां गुलि लिचवः लाक च्वंगु दः धाय्गु
खाँ तप्यंक मति वानि । धात्थें सुयातां माल धःसा थर्मोमिटर
वा मेमेगु सामान्य उपकरणत छ्यलः थजगु वाउँकः तःगु
थायया महत्व थमनं हे स्वय फै ।

अनुसन्धान पुचलं न्हिनय्सिया १२:०० ता इलय निसँ
३:०० ता इलय तकया ई तस्कं तः नुइगु जूगुलिं उगु इलय
पिनयया ज्या इवः तः मयाय्ता सल्लाह ब्यगु दः । नपां न्हि
न्हिं डायो वानय्ता सिमापिड तःथाय् या लाँय सिथं वा पार्क
थिइकः या लाँपु वानय्ता सुभाब ब्यगु दः ।

तःनुयो जुइगु स्वास्थ्यया प्रभावत सिइकेता नं धःगु
दः, गुकिं अपलं चःति वइगु, भाति भाति कपः स्याइगु वा
थाकुगु मति वानिगु गम्भीर लक्षण खानय् दःसा तुरुन्त
चिकित्सकया ग्वाहाली काय मःगू न्हिथाडः तःगु दः ।

थमनं हे तःनुगु खाँ व्यवस्थित याय्ता सालुगु व तःपागु
लं फियगु, नाः थाला नपां ज्वडः जुयगु, लिभलं मखय्केता
कुसा व (क्याप) तपुलित पुयो जुसा बांलाई धायो दयगु दः ।

सार्वजनिक मुडाया स्वपुकुनं स्वयबलय नगरपालिकाया सिमाचा पियगु ज्याखय बवतिकायो, सिमाया जातय् बर-वलागसिमा व नीम थजगु स्थानीय जातता हदाय तयो ज्या सानय्ता सिफारिस यागु दः । नपां पुखु, सुचुकुचु अभियानय् दुतिनय्गु व पुखु ल्हाइगु अवैध ज्यात स्वापु दःगु निकायसं जानकारी बियगु जिम्मेवारी नं नागरिक पिसं काय फैगु खाँ न्हिथाडः तःगु दः ।

अनुसन्धान पुचः

प्रमुख लेखकः सौरभ भट्टराई, Jackson State University, अमेरिका

प्रमुख सल्लाहकारः डा. रकि ताल्चाभडेल, Jackson State

University, अमेरिका

सहयोगी संस्थातः Jackson State University, Tribhuvan University, University of Massachusetts Amherst, International Water Management Institute, University of Groningen, Potsdam Institute for Climate Impact Research, US Army Engineer Research and Development Center

स्वापुः सौरभ भट्टराई

इमेलः saurav.bhattarai@students.jsu.edu

पूवांक स्वयताः <https://doi.org/10.1016/j.uclim.2025.102493>

(चिब्राख)

फ फ स्वगुमति

आशा कुमार चिकंबजार

हाकिम साहेब भाय धुनला ? सुब्बां वयवं हे हाकिम साहिब कय न्यनि । अलय् बलुहुँ हाकिमया क्वथाय द्रहँ वाँ वाँ हाजिर कापीखय् हाजिर यायां धाई । हाकिम साहेब बिचः याडः दिय धुनला ? ई न्ह्याब्लें उथिंगड चवनिमखु । बः वांगु खुसी व न्ह्याडः चवंगु ई हकनं ल्याहाँ वै मखु । हाकिमं हि मि चायो धाई । जिगु जीवनय् जिं गुब्लें म्वँ मरुगु ज्या मयाडा सुब्बा साहेब ! आमु ज्या जिगु पाखं जुइमखु । छि थःगु ज्या यो भासँ । छिगु फाँटय् । सुब्बां हकनं छक लिसा कोई । मौका वइ पिडः चवनि मखु । छि काय् म्हायया ज्या याय् त्यल । सुख्खा तलब जक गथे भः भः धाय्कः इहिपा याय् फै ? अथेयां हाकिम साहेबया काय् म्हायय पिनिगु ज्या । धाई समाजं । व छगू ज्या सिधयक ब्यूसा छिगू जिगु, अलय व मनूयाय्गु जीवन सार्थक जुई । बिचः याडः दिसँ धाधां सुब्बा साहेब कपालय उसिउसि यायां प्याहाँ वानि ।

हाकिम साहेबया मन छति हे मन्यँ । वं लायँ धवतुक्व द्यो याय्के मनमनं फवनि । सुथाय वानयबलय् व

सुब्बाया खः स्वय म्वायक दक न्हिया न्हिथें फवनि ।

ई न्ह्याडं तुं चवन । हाकिम साहेबया काय म्हायया इहिपाया खाँ क्वः छित । खर्चया धलः पिकाल । छँया जाहानं हाकिमया नुगलय दिकः दिकः हे न्यंकल । मेपुं नपां नपांया हाकिमतय्गु आर्थिक प्रगति व शानया खाँ न्यंक न्यंकं छ्वं नकल । नुगलं सहायय मफयो हाकिम त्यलं हे अफिसय वान । थौं द्योके व सुब्बा नपालाय्म दक फवन । धात्थें भभिं म्हायवं द्यो वं नं तः खनि । सुब्बा लुखाय् हे धवतुक नपालात । अलय हाकिमं हे धाल - रव ? अखुनुं धायागु फाइलः सुब्बां बवक बवक फाइल हल । लाहाचिं तयकल । नेम्हासिया धेबाया ल्याचा मिलय यात ।

थौ हाकिम साहेवं काय म्हायया इहिपाया भ्वँ भःभः धाय्कः नकल । सुब्बा साहेब मू पाहाँ थै । हाकिमया खव चमकां । कन्हे खुनुनिसँ सुब्बा साहेबं हाकिम साहेबता दाँ धःसा दानिगु व फेतु धःसा फेतुइगु खाडः थौंया लकस कप क्वछुक चवन ।

नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल ग्वाहाली याय्नु

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

खप इन्जिनियरिङ्ग छात्रवृत्ति लः ल्हात

जेठ २९ गते

खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खप इन्जिनियरिङ्ग कलेजय् २०८१ सालय स्नातक तगिलय भर्ना जुयो ढवडः चवंपिन्ता कलेज व्यवस्थापन समितिया नायो नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं छात्रवृत्ति रकम लःल्हाडः दिसे कलेजं मदिकक इडः बियो वयो चवंगु छात्रवृत्तिं अपलं ढवनामिपिसं चवजाय्क ढवनय खांगु खाँ कुल दिसे खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजं ढवनामिपिनिगु मन चवजाय्क प्रोत्साहन काथं ४ करोड २५ लाख तका क्वतिया छात्रवृत्ति इडः वगु नपां सहूलियत दरं शैक्षिक ऋण नं बियो वगु खाँ काडः दिल ।

देया लागिं मःपुं योग्य नागरिकपुं ढवलांकय्गु तातुडः खप नगरपालिकां थी थी विषयया न्ह्यगू कलेजत चाय्कः देया चिन्तन याइपुं न्हँगु पुस्ता थौया आवश्यकता खः धाय्गु भः पियो कन्हेया दे वहे ल्यासे ल्याम्होया लाहातय् लाइगुलिं नेपःया दक्ष नागरिकपुं विदेशय वाडः चवंगुलिं दे हज्याय मफूगु खाँ काडः दिसे वयकलं ल्यासे ल्याम्होपुं प्याहाँ वांगुलि सरकारया नीति व कार्यक्रमया नं लिचवः लागु खाँ काडः दिल ।

इन्जिनियरिङ्ग ढवनिपुं ढवनामिपिन्के कानूनया ज्ञान नं दयमःगु खाँ काडः दिसे वयकलं ढवनामिपिसं फुक्क धाय्थें खाँ थुइकः छगु बिषयलय विशेषज्ञता काय्गु तातुडः ढवनय्मः धायोदिल ।

मन्त्रीपरिषदया क्वःछिडा खाँयाता नीतिगत निर्णयया

पारिभाषा यायां उकिया खायँ छानबिन जुइमखु मुद्दा जुइमखुधायो वपुं प्रधानमन्त्री व मन्त्री तय्ता माधव नेपालता मुद्दा यासेलिं फुक्क न्हयलं चःगु खाँ व्याकसे वयकलं नेपःया कानून 'तहापिन्ता चैन चिच्याहापिन्ता ऐन' धाय्थें जुयो चवंगु दः धायो दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं छात्रवृत्ति कःपुं ढवनामिपिन्ता लसः हांसे खप ई. कलेज स्थानीय सरकार व नगरबासी जनताया करं चाय्कः तःगु गैर नाफामूलक सरकारी कलेज खः धायो दिसे खप सर्कल दुनयया कलेजत व मेगु कलेज गुलिपा धाय्गु खाँ नपां थुगु कलेजत ढवनामि व अभिभावक पिनिगु बिश्वास दःगु कलेज काथं न्ह्याडः चवंगु खाँ काडः दिल । खप ई. कलेजया प्राचार्य ई.सुजन माकं धेबामता धायो ढवनामिपुं ढवनय मखाना धाय म्वायकः खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजपाखं गरिव व जेहेन्दार ढवनामिपिन्ता छात्रवृत्ति बियो वगु खाँ नपां पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय दुनयँया कलेजय् इलय हे परीक्षा कायो लिचवः ब्युसेलिं ढवनामिपुं थुखय पाखय क्वसःगु खाँ नपां खप ई. कलेजं ढवनय्कुथि जक मखुसें अध्ययन अनुसन्धानता नं हज्याक चवङागु खाँ काडः दिल ।

खप ई. कलेजं २०८१ सं भर्ना जुयो ढवडः चवंपुं २६ म्हा ढवनामिपिन्ता १४ लाख २१ हजार क्वतिया छात्रवृत्ति इडः ब्यगु खः ।

खप अस्पताल 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्याइवः

जेठ ३० गते

खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खप अस्पतालया प्रसुती सेवा अज अःपुकय्ता २०८२ असार १ गते निसैं 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' न्ह्याकय्गु ज्या इवःसं मू पाहाँ नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नाथो भाजु नारायणमान बिजुक्छैं रोहित जुं उगु ज्या इवः तस्कं बांलाक न्ह्याकय्ता घ्वासा बियो दिसे थुगु ज्याइवः थुगु अस्पतालया न्ह्याकसेलिं अपलं मचाबुपुं मिसातय्ता भिंजुइगु नपां मचातनं सीइगु म्हवचा जुइगु नं खाँ काडः दिल ।

मिसातय्गु समस्या ज्यंकय्ता खप नगरपालिकां शिशु स्याहार केन्द्र चाय्कः वगु खाँ काडः दिसे वयकलं नगरया फुक्क वडाय् शिशु स्याहार केन्द्रत चाय्केता नगरपालिकां बःयाय मः धायोदिल । नपां नगरपालिकां नगरया ब्वनयकुथि डाक्टरनपां दैगु स्वास्थ्यया खायँ सचेतना ज्याइवः तयो मचाबल्य् निसैं स्वास्थ्यया खायँ सचेत याकय् फःसा कन्है स्वास्थ्यया जोखिम म्हवचा जुइधायोदिल । अलय ब्वनामिपिन्ता ब्वनयकुथिया इलय निसैं सेवा याय्गु भावना स्यंस्यं यंकय्मः धायोदिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, परिवार कल्याण महाशाखापाखं स्वीकृत 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्या इवः खप अस्पताल २०८२ असार १ गते निसैं छ्यल न्ह्याकिगु खाँ

व्याकसे थुगु ज्याइवः बांलाक न्ह्याकय्गु खाँ नपां खप नगरपालिकां वैगु आ.व. निसैं खप अस्पतालया सीटी स्क्यान सेवा बियता न्याय्गु ज्या हज्याकागु नं खाँ काडः दिल । युवा जनशक्ति विदेशय वांसेलिं राज्यया खरबौतका धेबा नं विदेशय वाडः च्वंगु खाँ नपां वयकलं राज्यया विदेशया भरया अर्थनीतिं दे गुब्ले थःगु तुतिखय दानय मफैगु खाँकाडः दिल ।

खप अस्पतालं थगु दक्षतां फः क्व स्वास्थ्य सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ व्याकसे वयकलं अपलं थिकय् जुयो वगुलिं याडः गरिबपिसं निजी अस्पतालया वास याय् हे मफैगुलिं याडः सरकारी स्वास्थ्य सेवाता हे दांकः भिंकः यंकय् मःगु तातुडः सेवा ताडः यंकागु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशीं खप नगरपालिकां समाजवादी व्यवस्थाकाथं खपया शिक्षा, स्वास्थ्य खय् ज्या साडः वगु खाँ काडः दिसे मांम्हा व नकतिनि बुम्हा मचाता भीगु हःनय्सं अःपुक स्वास्थ्य सेवा बियगु तातुडः 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्याइवः हज्याइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

खप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्लजुं २०८० जेठया न्हापांगु वालं निसैं खप अस्पताल प्रसुती सेवा बियो वगु खाँ व्याकसे खप अस्पतालं 'आमा तथा नव जात शिशु सुरक्षा' ज्याइवः न्ह्याकय्वं प्वाथय दःपुं मिसा तय्सं मचाबुपुं मिसा तय्गु सामान्य उपचार निसैं कायो थाकुथाकुगु गम्भिर प्रकृतिया उपचार नपां धेबा म्वायकः काय दैगु खाँ व्याकः दिल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाया कजि डा. रत्न सुन्दर लासिवां नेपाल सरकारया 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्या इवः या मू तातुना काडः दिल ।

प्यन्ह्या सेवा प्रवेश तालिम क्वचाल

जेठ ३० गते

खवप नगरपालिका, नगर शिक्षा शाखाया ग्वसालय नवप्रवेशी शिक्षक पिनिगु लागिं प्यन्ह्या सेवा प्रवेशी तालिम क्वचःगु ज्या इवःसं खवप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशीं शिक्षण पेशाया गौरव ल्यंकः म्वाकः तःतं न्हूंपुं द्रहं वपुं शिक्षकपिनिपाखं खवपया शिक्षा हज्याकय्ता चवजःगु ग्वाहाली जुडगु खाँ काडः दिल ।

देश व जनताया इमानदार जुयो सेवा याय्गु हे खवपया राजनीति खः । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया राजनीति खः धायोदिसे वयकलं उकिया लिचवः काथं थौं खवप दे शैक्षिक गन्तब्य काथंः हज्याड चवंगु खः धायोदिल ।

हलिमय धिंधिबल्ला याय् फःपुं जनशक्ति ब्वलांकः च्वंसां न्हूंगु पुस्ताता देशया सेवाख्य (समर्पित) क्व फालय्ता शिक्षकपिनिपाखं हे मन क्वसायक बिय मःगु सुभावा बियो दिसे वयकलं थुकिता शिक्षक पिसं थःगु दायित्व काथं कायो दियता इनाप याडः दिल ।

खवपया वास्तुकला हलिमय हे चवजःगु, नेपःया म्हासिइका भीसं हे ल्यंकः म्वाकः मतःसा सुनं ल्यंकः तै धायोदिसे वयकलं सामुहिक भावनां ज्या सानय्गु भावना ब्वलांकय् मः धायोदिल ।

कोरोना सड्कट कालय् मंकः कुतलं खवपय अक्सिजन प्लान न्ह्याकगुलिं थौं खवपया जनतां धेबा म्वायक अक्सिजन काय दयो चवंगु खाँ ब्याकसे वयकलं नेमकिपाया नायो नारायणमान बिजुक्छें जुं खांगु म्हागस 'सचिद्व लिपाया खवप

दे' या परिकल्पना पू वांकय्ता खवप नगरपालिका जुयो चवंगु खाँ काडः दिल ।

समाजवादी अवधारणा काथं खवप नगरपालिकां प्वाथय् च्वंसांनिसें सीडबल्य कूतलय् च्वनिबल्य तक्या जिम्मेवारी थुइकः वडा वडाया शिशु स्याहार केन्द्र, स्कूल, कलेज जुजुं थाकालिपुं जेष्ठ नागरिक पिनिगु लागिं आदर निकेतन व अलय दकलय लिपा सुधारिएको शवदाह तक्या व्यवस्था याडागु खाँ कुलः दिसे उप-प्रमुख जोशी जुं ल्यासे ल्याम्होपुं अपलं विदेशय् वाडः च्वंगु पानय्ता योग्य व दक्ष जनशक्ति ब्वलांकय्ता खवप विश्वविद्यालय चाय्केता मः काथंया फुक्क पूर्वाधारत दयकः दय्कं नं सरकारं स्वीकृति मब्यूगु दुःखया खाँ खः धायो दिल ।

खवप नगरपालिकाया अनुगमन व प्राविधिक सहयोग समितिया दुजः ज्ञान सागर प्रजापति जुं तालिमय् सय्कगु सीप शिक्षकपिसं कक्षा क्वथाय् नं छय्लिगु विश्वास प्वकसे अनुगमनता ग्वाहाली काथं काय्ता इनाप याडः दिल ।

समितिया कजि नपां खवप नगरपालिका वडा नं ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छें जुया नायोसुई जूगु उगु ज्या इवःसं नगर शिक्षा शाखा प्रमुख साधुराम फुयालं सुभाय दे छःगु खः ।

तालिमया इवल्य एबीसी मोडल पाठ योजना दय्केगु बालविकास व मनोविज्ञान, शैक्षिक सामग्री दय्केगु, सूचना प्रविधि, अटिजम व स्थानीय पाठ्यक्रम, शिक्षक आचार संहिता थजगु विषयलय विज्ञपिनिपाखं तालिम ब्यूगु जुल ।

खुँ बल कासाया सिरपा

जेठ ३० गते

निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेशन नेपाल जिल्ला कार्य समिति खुपया गवसालय जुगु धिंधि बल्ला ज्याइवः या सिरपा लःल्हाय्गु ज्या इवःसं खुप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं थौं या कासामि कन्हेया राष्ट्रिय, अन्तरराष्ट्रिय कासामिकाथं हज्याइगुलिं अःनिसैं हे बांलाक स्यडः यंकय् मः धायोदिल ।

वयकलं शिक्षा व कासा धेबाया हपाता लिपाता थें खः धायो दिसे कासाता मानव जीवनया स्वाडः च्वंगु अङ्ग थें याडः हज्याकय्गु काथं खुप नगरपालिकां याडः वगु खौं काडः दिसे कासाता त्याबु स्वयो मित्रता व अनुशासनया लागिं जुयमः धायोदिसे कासाया धिंधि बल्ला मदिकक हज्याक यंकय्ता सुभावा

बियो दिल ।

प्याब्सन खुपया नायो राजन कसपालं ब्वनामिपिनिगु व्यक्तित्व विकास याडः ब्वनामिपिन्ता अतिरिक्त क्रियाकलापय् सक्रिय याय्ता प्याब्सनं धिंधि बल्ला गवसः गवयागु नपां कासां राष्ट्रिय, अन्तरराष्ट्रिय कासामित ब्वलांकय्ता गवाहली जुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

अखिल नेपाल टेबुल टेनिस संघया नायो, बिजेन्द्र बहादुर हमाल, प्याब्सन खुपया न्वकु विजय कर्माचार्य व प्याब्सन अतिरिक्त कार्यक्रम समितिया सहकजि कृष्ण कार्की नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवःसं प्रमुख प्रजापति जुं तःलापुं कासमिपिन्ता मेडल, शिल्ड व दसिपौ नं लः ल्हाडः द्यूगु खः ।

वहे ज्या इवःसं टेबुलटेनिसया नेम्हा स्यनामिपुं मोहन दास बासुकला व शिव सुन्दर गोठेता नं हानय् ज्या यागु खः ।

गवसाखलं धःकाथं कासाया धिं धिं बल्लासं ६० गू ब्वनय्कुथिया २१० म्हा ब्वनामि कासामिपिसं ब्वति कःगु खः ।

फल्चा दानय ज्या

जेठ ३० गते

खुप नगरपालिका वडा नं १० य् सिज फल्चा दानय्गु ज्या क्वचाल ।

खपया पर्यटन व्यवसायी पिंन्के राय सुभाब

असार २ गते

खप नगरपालिकां आ.व. २०८२/८३ या नीति व कार्यक्रम व बजेट दय्केता सोमवार खपया पर्यटन व्यवसायीपुं मुंकः राय सुभाब काय्गु इवल्यु नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सरकारया नीति व कार्यक्रमं फुक्क पक्ष व लागता थ्यूसां थुकिता छ्यलय्गु खाँ धःसा फ्यासुगु खाँ काडः दिल ।

देया आर्थिक ज्या इवःत हज्याकः यंकय्गु लकस दय्क यंकय् मः धायो दिसे वयकलं देश पिनयया पर्यटकपिन्ता भीथाय् ब्वनय्ता मन क्वसाय्के मःगु नपां देशं दुनयया पर्यटकपुं सालय्गुलिं बः याय्मः धायोदिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं हलिमय्या मेमेगु चिच्या-चिच्याहांगु देश आर्थिक समृद्धि हज्यागु खाँ थुइकः ज्या याय् मःगु खाँ न्हिथांसे खपया पर्यटन व नगरडाँक हज्याकय्ता पर्यटन व्यवसायपिनिगु साथ व ग्वाहाली मः धायोदिल ।

ज्या इवः सं वातावरण तथा पर्यटन समितिया दुजः नपां खप नगरपालिका वडा नं ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छें जुं पर्यटकीय नगर खप दे देशं दुनयया पर्यटकपुं दुकाय्ता बःयाडः वयो च्वंगु खाँ व्याकदिल ।

ज्या इवःख्य भःपुं पर्यटन व्यवसायीपिसं पर्यटकपिन्ता स्वयो महोत्सवत न्ह्याकय मःगु, गल्ली गल्ली मिं न्वःसा स्याय्गु उपकरणत तयमःगु, पुखुली डा लहिडः आम्दानी याय् फैगु, बहनीया (रात्रीकालीन) पर्यटक पिन्ता बः याय्गु, पर्यटन शुल्कता

कार्यशाला गोष्ठी क्वचाल

असार ३ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय खप इन्जिनियरिड कलेज रिसर्च युनिटया ग्वसालय कलेजया प्राध्यापकपिनिगु २०८२ जेठ २८ गते निसें असार २ गते तक ब्यूगु अनुसन्धान नपां शैक्षिक लेखनपां स्वापु दःगु तालिम व कार्यशाला गोष्ठीया दसिपौ लः ल्हाय्गु ज्या इवः क्वचाल ।

ई काथं अप्वयक यंकय् मःगु, देशं दुनयया पर्यटकपुं दुकाय मःगु, डिजिटल मार्केटिङ्गता हछ्याड यंकय् मःगु, नसा त्वसाया महोत्सवत यायां वानय् मःगु, लाँजुवपिन्ता पुनर्ताजगी तालिम ब्यु ब्यू वानयमःगु, गल्ली खिचात नियन्त्रण याय मःगु, खपय् सं ता ई तक पर्यटकपुं तय्गु व्यवस्था याय् मःगु, पर्यटक शौचालयत दय्के मःगु, खपया घरेलु व मौलिक वस्तु उत्पादन व प्रवर्द्धनय् बः याय् मःगु, होटलतय्गु गुणस्तर मापन व ब्वथला (वर्गीकरण) याय् मःगु, थजगु सुभाबत ब्यूगु खः ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिका पर्यटन व सूचना केन्द्रया प्रमुख गौतम प्रसाद लासिव जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

गःजु छुत

असार ४ गते

खप नगरपालिका वडा नं २ ख्य च्वंगु इन्द्रायणी छो छें दाडः च्वंथाय् गःजु छुयगु ज्या क्वचाल ।

सांसद प्रेम सुवाल जुपाखं नगरसभा उलेज्या

असार ६ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालया मू पाहाँल्य खप नगरपालिकाया हिंच्याकगु नगरसभा उलेज्या याडः दिसें जिल्ला समन्वय समिति खारेज याय मःगु खाँ नपां स्थानीय तहता कर्मचारी भर्ना याय्गु अधिकार दय्मःगु खाँ काडः दिल ।

संघ व प्रदेश सरकारं स्थानीय तहता थःगु कचा थें याडः याडगु व्यवहार संविधानया भावनाया अखःजूगु खाँ काडः दिसे सांसद सुवालं प्रदुषण याडगु औद्योगिक क्षेत्रता ल्हययक छ्वयता नगरपालिकां संघ सरकार नपां मंकःकुतः याय मःगु, स्वनिगःता पर्यटकीय गन्तव्यस्थल काथं हछ्याय फःसा दे हछ्यायता ग्वाहाली जुडगु नपां खप नगरपालिकां खपदेता सांस्कृतिक नगर घोषणा याय्ता पला छियमःगु खाँ काडः दिल ।

अस्पताल व औद्योगिक क्षेत्रं प्याहाँ वैगु फोहर स्वास्थ्यता बाँमलागु लिच्चः लाकिगुलिं अजगु फोहरत थासय लाकयता बिस्कं नीति दय्के मःगु ब्वनयकुथिसं बालबालिकापिनिगु पोषणया खाँय कक्षा काय मःगु खाँ काडः दिसे सांसद सुवालं न्यायालयया न्यायाधिशपुं व मुख्य मुख्य पदाधिकारीपुं स्वापु दःगु लागां चुनाव याडः नियुक्ति मयातलय जनतां निषक्ष न्याय काय मफैगु खाँ व्याकसे खप नगरपालिकां चाय्किगु खप विश्वविद्यालयता शहरी विश्वविद्यालय काथं न्ह्याकय्गु कुतःजुयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

सांसद सुवालं संसदं सरकारता जवाफदेही दय्के मःगु खाँ व्याकसे कलेज व ब्वनयकुथिसं अध्ययन अनुसन्धनता बः बिय मःगु, नेमकिपां विद्यालय शिक्षा मब्वकसें मगागु व धेबा पुलय म्वायकः ब्वकय् मःगु विषय संसदय मदिकक सः तयो वयागु, गुगू व हिगूतगिलय इतिहास, भूगोल, राजनीतिशास्त्र, स्वास्थ्य व

शारीरिक शिक्षा, कानुनी शिक्षा, नेपालभाषा थजगु विषय ब्वकय् मःगु खाँ नं काडः दिल ।

ज्याभ्वःया सभाया नायो नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं २०८२/८३ या नीति व कार्यक्रम पिब्वयो दिसे खप देता ज्ञान विज्ञान या मू थाय दय्केगु तातुना नपां सांस्कृतिक नगर क्वः छिकय्ता थुगु नगरसभां कुतःयाई धायोदिल ।

खप नगरपालिकां खप देता पर्यटकपुं छक मवसें मगागु गन्तव्यस्थल दय्केगु, भिंगु, शिक्षा फुक्कसिनं काय् फय्केगु, अःपुक स्वास्थ्य सेवा काय फय्केगु, देया नमूना नगर दय्केगु, सार्वजनिक, पतिं, सरकारी जग्गा ल्यंकःतय्गु ज्याखय् बःयाय्गु खाँ व्याकसे वयकलं नेपालय संविधानया मतिकाथं संघीयता छ्यलय् मफूगु, संघ व प्रदेश सरकार स्थानीय तहता थःगु कचाथें जक याडः याडगु व्यवहार संघीयता व संविधानया भावनाया अखः खः धायोदिल ।

वागमती प्रदेश सभा सुरेन्द्रराज गोसाईजुं नगरसभा तः लायमःधायो दिसे सरकारं थःगु नीति व कार्यक्रम उपलब्धीया खाँ जनताता काडः जवाफदेही व उत्तरदायी जुय मःगु खाँ काडः दिसे जनताया साथ व ग्वाहाली पिब्वगु नीति व कार्यक्रम बांलाक छ्यलिगु नपां जनसेवक कर्मचारी पिसं जनप्रतिनिधिपुं नपां लाहापा स्वाडः हज्याय मः धायो दिल ।

नगर दुनयया पुखु, खुल्ला थाय, शैक्षिक संस्था व फुक्क कार्यालय दुनय वाउँसे च्वक स्वमा, सिमाचात पिडः तयो, खप देता सुन्दर नगरकाथं पिब्वय मःगु नपां पुलांगु व न्हूंगु युग पिज्वडगु बांबांलागु कलासंग्रहालय दय्केगु पाखय् नगरपालिकां

बःयायमः धायोदिल ।

अथेहे वागमती प्रदेशया मेम्हा सांसद सृजना सैजुं नेपःया सरकारया बजेट फ्वाकागु व कतया भरय् दयकगु खाँ ब्याकसे असारे विकास बजेटयानामय भ्रष्टाचार व आर्थिक चलखेल जुइगु खाँ काडः दिसे संघीयता छ्यःगु न्ह्यदा फुय धुंसांनं बजेटया पहलय भ्या भाति हे मपागु खाँ नपां ख्वप नगरपालिकां विकास निर्माणया बिस्कं संस्कृति छ्यलः ख्वपया विकास याडःच्वंगु खाँ काडः दिल ।

ख्वप दे अः देया लागिं आशाया मता च्याडः च्वंगु थाय् जुयो च्वंगु खाँ कुलः दिसे वयकलं नगरया गल्ली गल्लीया गल्ली खिचात नियन्त्रण नपां लायँ सडक बत्ती तयो नगरता पर्यटन मैत्री दयकेमः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीं नगरसभां २०८२।८३ या नीति व कार्यक्रम दयकः मः काथंया बजेट दयकः हज्याय्गु खाँ ब्याकसे ख्वपयां लक्ष्मी नरसिंह देगः दाडागु आ.व. २०८१/८२ या महत्वं जःगु उपलब्धी धाय्छिं अलय ख्वपया गौरबया योजना काथं नगरपालिकां अरनिको सभाभवन चतारं दाडः च्वंगु नपां ख्वप नगरपालिकां सेवा, सुविधात चुस्त दुरुस्त याडः तयता अनलाइन प्रणाली पाखं सेवा हज्याकःयंकय्गु खाँ काडः दिल ।

ख्वप जिल्लाया प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपाल प्रसाद अर्यालं १२२ बुँदाखय् पिबवगु ख्वप नगरपालिकाया नीति व कार्यक्रमता नगरसभां मःकाथं छलफल याडः हछ्याइगु विश्वास

प्वंकसे स्वंगू तह्या सरकारया दश्वी समन्वय व मंकःज्या याडः वानय्मःगु नपां स्थानीय तह जनताया हःनय्या उत्तरदायी संस्था खःधायोदिल ।

सडक दुर्घटना, विपद न्युनिकरण, सुरक्षाया पूर्वाधारय नं नगरपालिकां विशेष बः याय मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं नागरिकं राज्यपाखं याइगु आशाता सेवा बियगु भूवलय स्थानीय तहं बिचःयाय मः धायदिल ।

ख्वप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्लं ख्वप अस्पतालं 'आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा' ज्या भूवःन्ह्याकागु खाँ ब्याकसे आ.व.२०८२/८३ सं सीटी स्क्यान सेवा न्ह्याकगु नपां न्हंगु आर्थिक वर्ष थप जनमुखी व उपलब्धी मूलक दयेकगु बचं प्वंकः दिल ।

ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङया प्राचार्य ई. सुनिल दुवालं ख्वप इन्जिनियरिङ व ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ निः स्वासां निसें अःतकखय् च्याद्वम्हा स्वयो अपःब्वनामिपिन्ता इन्जिनियरिङ शिक्षा बिय धुंगु खाँ नपां ख्वप विश्वविद्यालय निःस्वानयगु लिपा लासां नगरपालिकापाखं चायकः तःगु कलेजतय्सं विश्वविद्यालय स्तरया शिक्षा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ व्याकः दिल ।

नगरसभाया उलेज्या ज्याइवःसं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सुभाय देछायो द्यूगु खःसा ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

**स्वप नगरपालिकाता न्ह्याबलें सफा,
सुगधर तय्गु सकल नगरवासीतय्गु कर्तव्य खः ।**

नीति व कार्यक्रम २०८२/८३ छप्वाम्हतु पारित

असार ६ गते

खप नगरपालिकाया हिंच्याकगु नगरसभा थौ निसें न्ह्याकल । खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई च्वंगु बैठक उगु नीति व कार्यक्रम २०८२/८३ छप्वाम्हतु पारित यागु खः ।

सभासं प्रमुख प्रजापति जुं नीति व कार्यक्रमय न्यंगु न्ह्यसः या लिसःब्यूसे सभापाखं वगु सुभावात बांला धायोदिसें नीति व कार्यक्रम बांलाकः छ्यलयगुलि नगरपालिकां विशेष बः याइगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकाया नगरसभा उलेज्या याडः दिसे जनप्रतिनिधिनपां कर्मचारी पिन्ता लाँपु क्यडःदयगुलिं मु पाहाँ नेमकिपाया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवाल जुयाता नपां महत्वपूर्ण न्वचु तयोदयपुं विशिष्ट पाहाँपिन्ता सुभाय देछासे सुभाय प्रस्ताव पारित यात ।

सल्लाधारी पःखः दानय्ता नगरपालिकां करोड स्वयो अपः बजेट छख्य लिङ्कगु अलय पःखः दानय्गु भ्वलय नेपाली सेना पाखं पांसेलिं उगु ज्या हछ्याय मफयागु खाँ कुलः दिसे खप नगरपालिका व नेपाली सेनाया सहमति खय् उगु पःखः दानय्गु ज्या हज्याइगु खाँ ब्याकसे वयकलं सरकारी जग्गा ल्यंकः तय्गु जिम्मा स्थानीय तह याय्गु नं खः धायोदिसे पी आई दिया धः दय्केगु ज्या प्राविधिक कारणं समस्या वगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया नीति व कार्यक्रमया छलफलया इलय गुम्हा सभासद पिसं थःथःगु बिचः प्वंकगु खः । वयक सभासदपुं रामसुन्दर बासी, सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ, नारायण प्रसाद त्वानाबासु, मञ्जु लाखाजु, जितेन्द्र मुनंकःमि, कृष्ण गोपाल चौगुथि, हरिरत्न गोर्खाली, सिद्धिराम अवाल व गोविन्द दुवालपिसं

धः व्यवस्थापनया खाँ नीति व कार्यक्रमय दुथ्याय मःगु, कृषि बजार वडा वडाय् दय्कं यकय् मःगु, ऐतिहासिक चवडा गणेश्वरया थाय् खप नगरपालिकाया मातहतय् हयता कुतःयाय मःगु, जमिन तलय ल्हाकगु तारया फाइदा व लिचवः लाइगु खाँ प्राविधिक पाखं अध्ययन याकय मःगु, २० मिटरया प्रावधानता फुकुवा याडः नक्सापासया ज्या हछ्याय्ता अःपुक बियमःगु, कर्मचारीपिन्ता अध्यावधिक तालिम व कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन याय्ता निरीक्षण पुचः दय्कः हज्याय मःगु, कयतामरू घाचाय् ताँ दय्के मः ग, कासंखुसीया जवं खवं करिडोर दय्के मःगु, एसइईस प्लस टु सिधयक च्वंपु ब्वनामिपिन्ता ए.आई या तालिम बियमःगु, स्थानीय लाँजुवया तालिम काय्गु इच्छा यापुं ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता हकनं तालिम बियमःगु, गाडीत ल्हवनिगु वर्कसपत दय्केमःगु, नगरया थाय् थासय सार्वजनिक शौचालयत दय्के मःगु, धः चायकिगु न्हूंगु जेट मेसिन हय मःगु, नगरय द्रुहँ वैगु वाराही स्थानय कलात्मक ध्वाका दय्के मःगु, खप अस्पतालय पोषणविदया व्यवस्था याय मःगु, दुजःया ल्या स्वयो सहकारी (मर्ज) स्वाडः यंकय्गु नीति काय मःगु, खप अस्पताल बिङ्गु वासया गुणास्तर जाँचय् याडः जक वास इडः बियमःगु, खप नगरपालिका वडा नं १० या सुकुना, थली व मुलाँलाँ फाँटय् आवास योजना न्ह्याकय मःगु, अरनिको राजमार्ग दय्के बियगु ज्या मथां सिधय्के बियता कुतः याय मःगु, जलाखाला नगरपालिकानपां स्वापु तयो खुसी सिङ्गया मापदण्ड क्वः छिय मःगु थजगु बिचः ब्यूगु खः ।

नगर सभाया मेगु बैठक २०८२ असार ८ गते आइतबार न्हिनय्सिया १:०० ता इलय च्वनयगु याडः दिक् यात ।

प्रजिअ अर्यालजु याता बिदाइ :

असार ८ गते

ख्वपय नं अर्धाखाँची सरुवा जुयो भःम्हा प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपालप्रसाद अर्यालजु याता ख्वप नगरपालिकाया गवसालय बिदाइ याडः दिसे ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं स्वं म्हु बियो, खादा क्वखायक म्हुवयखा भ्यो मतिनाया चिं काथं बियो द्यगु खः ।

प्रमुख प्रजापति जुं प्र.जि.अ. अर्यालं म्हुवचा ई जक थाना च्वडः द्यूसं उपलब्धीं जुःगु खाँ व्याकसे नगरपालिकां जिल्ला प्रशासन कार्यालयनपां मिलय जुयो मंकःज्या याडः वयागु, ख्वप नगरपालिका वडा नं १ भाजु पुखुया दक्षिण पाखय्या डिल (गरिं) दय्केता जिल्ला प्रशासन कार्यालयया ग्वाहाली लुमांके बहः जुगु वयकलं थःगु पदीय भूमिका ब्व स्यलाक याडः द्यगु धायोदिल ।

ज्याभ्वः सं प्रजिअ अर्यालं ख्वप नगरपालिकाया च्यालाया ज्या याडागु अनुभवं ख्वपदेता हःनय च्वडः सिङ्के दःगु, नगरपालिकाया योजनाबद्ध ढंगं याइगु ज्यां थःता बांलागु लिचवः लागु खाँ काडः दिल ।

वयकलं राष्ट्र व नागरिकया भिं जुइगु काथं ज्या याडः वयागु खाँ व्याकसे भाजु पुखुया डिल पःखः दय्केगुलि नगरपालिका व भक्तपुर बहुमुखी क्याम्पसया दश्वीःच्वडः मिलय याय्गु ज्या याडागु खाँ व्याकः दिल ।

बिदाइ ज्या भ्वःसं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख

प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई प्रजिअ अर्यालया कार्यकालय् कार्य मूल्याङ्कन व कार्य सम्पादनया लिधंसाय ख्वप जिल्ला देयाय् हे च्वजःगु जिल्ला जूगु खाँ व्याकः दिल ।

ज्याभ्वःसं ख्वप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं नं न्वचु तयो द्यगु खः। ज्याभ्वःसं ख्वप नगरपालिकाया वडाध्यक्षपुं, कार्यपालिकाया दुजःपुं व ख्वप नगरपालिकाया शाखा प्रमुख पुं भःगु खः ।

बिदाइया भ्वलय प्रमुख प्रजापतिजुं प्रजिअ अर्याल ता नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लःल्हाडःबियो द्यगु खः ।

ख्वप नगरपालिकाया आ.व.२०८२/८३ या बजेट छलफल

असार १० गते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुइ च्वंगु हिंच्याकगु नगर सभाया बैठक मंगलबार च्वडः नगरपालिकाया २०८२/८३ या बजेटया खाँ छलफल जुल ।

बैठकसं सभासद पिसं ख्वप नगरपालिकां, पिब्वगु बजेट लसकुसयाय् बहजगु नपां च्वछाय बहगु खाँ काडः दिल । उगु छलफलसं सभासद मन्जु मैयां लाखाजुं ख्वप नगरपालिकाया थी थी तालिम काय धुपुं मन्तु अः छू छू ज्या याडः च्वना उकिया धलः दय्के मःगु, ख्वपया सांस्कृतिक सम्पदा लागाय च्वंगु देगः या बःचा हाकलं ध्वाथुईकगु काथं म्हासिङ्का च्वयो तय मःगु नपां वानेगु लाँपुया चिं क्यडः तयमःगु, देको-मिबा-इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना फक्व मथां क्वचाय्के मःगु खाँ तयोदिल ।

सभासद हेरा ख्याजुं हनुमानघाट (खोँहि) या सत्तत ल्हवनय् कानय याय मःगु, कृषिता यान्त्रिकरण याय्ता बजेट छख्य लिङ्के मःगु नपां कःसि खेती तालिम हकनं बिय मःगु खाँ काडः

दिल ।

सभासद श्याम सुन्दर मातां जुं सहिद स्मृति कासा ख्यः फक्व मथां बांलाकः भिंकः दय्के मःगु, अस्थायी करार, न्हिया न्हिथ्या ज्यालां ज्या सानिपुं दैनिक ज्यालादारी व मासिक ज्यालादारी कर्मचारी पिनिगु नागरिक लगानी कोष व पोशाक भत्ताख्य हकनं छक विचः याडः स्वय माली धायोदिल ।

सभासद पुरुषोत्तम तमाखुं नगरपालिकाया आन्तरिक स्रोत बढ्य याय्गु स्वयमःगु, इखालाछी मथ दानय्ता बजेट मगागु अलय नगरपालिका दुनय् तिः स्वाडः तःगु थी थी टोल सुधार समिति व विकास संस्थाय् जुइगु आम्दानीत नगरपालिकाय् मुनय हयमःगु खाँ धायो दिल ।

सभासद नारायण प्रसाद त्वानाबासुं व्यवसाय कर व सफाइकर अप्वयकेता घुम्ती पुचः दयकः नगरबासीपिन्ता करया दायराय् हयमःगु, स्वयमसेवक शिक्षक पिनिगु पारिश्रमिक खर्चया

बन्दोवस्त याय मःगु खॉ काडः दिल ।

सभासद राम सुन्दर बासीं वडा वडाय् छख्य लिङ्कगु बजेट तानय् मःगु बजेटता बांलाकः भिंकः छ्यलय्ता बःयायमः धायोदिल ।

सभाया विशेष समयसं सभासदपुं कल्पना शिल्पकार, सुमित्रा बोहजु, सरिना घोला, इन्द्रबहादुर प्याठ, हरिरत्न गोर्खाली, कृष्ण लाल किसी, हेराख्याजु कृष्ण नारायण दुमरु, जितेन्द्र मुनंकःमि, श्याम सुन्दर मातां, सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ, कृष्ण गोपाल

चौगुठी, कृष्ण सुन्दर प्रजापति व गोबिन्द दुवालं नगरया शिक्षा स्वास्थ्य, सहकारी, सुचुकु, सम्पदा संरक्षण, त्वनयगु नाः थजगु स्थानीय समस्या व मेमेगु समसामयिक राष्ट्रिय व अन्तरराष्ट्रिय विषयलय थःथः गु बिचः प्वंकः दिल ।

सभासं न्हिथांगु न्ह्यसःया समितिया कजि नपां दुजः पिसं स्वापु दःगु विषयया खॉ स्पष्टयासे लिसः बियो दिल ।

नगरसभाया बैठक मेगु बैठक असार १२ गते विहिवार न्हिनयसिया १:०० ता इलय् चवनय्गु खॉ क्वः छित ।

आ.व. २०८२/८३ या बजेट छपा म्हुतुं पारित

असार १२ गते

खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायो सुई च्वंगु हिच्याकगु नगरसभाया बैठकं आर्थिक विधेयक २०८२, विनियोजन विधेयक नपां आ.व. २०८२/८३ या लागिं खप नगरपालिकाया बजेट छपा म्हुतुं पारित यात ।

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी असार ८ गते पिब्वगु उगु बजेट २ अर्ब ४७ करोड ३१ लाख ११ हजार तकाया खः । बजेटया खायँ छलफल यासे मःगु सुभावा, जिज्ञासा व समर्थन याडः ग्वाहाली याडः द्यूगुलीं सुभाय देछासे बजेटया खायँ न्यंगु न्ह्यसः या लिसः बियो दिसे सकलासिया साथ व ग्वाहाली जक भिंक बजेट छ्यलः खप देता नमूना नगर दयकेगु कुतःपुवानि धायो दिल ।

छलफलसं सभासद तारादेवी शाक्य, हेरा ख्याजु, ज्ञानबहादुर मानन्धर, सिद्धिराम अवाल, इन्द्रबहादुर प्याठ, सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ, कृष्णगोपाल चौगुठी, रामसुन्दर बासी, नारायणप्रसाद त्वानाबासु व पुरुषोत्तम तमखू कमलविनायक बहुउद्देश्यीय भवन निर्माणया लागि बजेट व्यवस्था याय्मःगु भूगोल, जनसंख्या व आवश्यकताया लिधंसाय वडा बजेटया

व्यवस्था याय्मःगु, अव्यवस्थित वधशालात व्यवस्थित याय्मःगु, बालसेवक आधारभूत विद्यालय कार्थछिंथाय् ल्हय्मःगु, शिक्षक सम्मान कार्यक्रमता बजेट तय्मःगु, शिशुस्याहार केन्द्रत मन्टेश्वरीकाथं सञ्चालन याय्मःगु, सडक बत्ती मर्मतसम्भारया लागि बजेटतयमःगु, योजनाया स्पष्ट जानकारी नगरबासीपिन्ता बियमःगु, मंगलतीर्थ घाटया दुब्बेकेगु ताहा फल्चा पुनःनिर्माण नपां घाट व्यवस्थापन याय्मःगु, सहकारी समस्या व्यवस्थापन याय्ता कार्ययोजनानपांया बजेट व्यवस्था याय्मःगु, भवखाचां जीर्ण जूगु भैलद्योया द्योछें व भद्रकाली द्योछें पुनःनिर्माण याय्मःगु खायँ बः बियो द्यूगु खः ।

ल्हासा (तिब्बत)

असार १० गते

नेपः व जनवादी गणतन्त्र चीनया दश्वी दौत्य सम्बन्ध तःगु ७० दा क्यंगु लसताय चिनिया सिचाङः स्वशासित क्षेत्र (तिब्बत) व नेपःया दश्वी तताकेहें (भगिनी) स्वापु दःपुं नगरपालिकया बैठक असार १० गते (जुन २४, २०२५) तिब्बतया ल्हासा सहरय् जुल । विदेशी सहरत नपां तताकेहें या स्वापुया लागिं सिचाङ जनमैत्री संघ व तिब्बतया नेपाली महावाणिज्य दूतावासया मंकः ग्वसालय Share, Build, Create Together धाय्गु मू नारा ज्वडःजूगु औपचारिक समारोह सं न्वचुतयो दिसे सिचाङ स्वशासित क्षेत्र जनसरकारया न्वकु भाओ फिडः जुं न्हपानिसें न्ह्याडः वगु नेगू देशया दश्वीया सरकारी व जनस्तरया स्वापु नेगू देशं इमानदार काथं याड वयो च्वंगु, तिब्बती भूमि चीनया ज्यूया चफुय मज्यूगु अंग थें जुयो च्वंगु खाँयाता नेपालं इतिहासकालय निसें स्वीकारे याडः वगु नपां 'एक चीन नीति' धिसिलाक्क हाडः वगुलिं सुभाय देछायो दिल । वयकलं नेपाल नपां मैत्री सम्बन्ध स्वागु चीनया न्हपांगु प्रान्त तिब्बत (सॉदे) खः धायोदिसें थः वं थवय् तताकेहेंया स्वापु तःगु चीनया नगरपालिका मध्ये तीब्बतया जक न्ह्यगू नगरपालिका नपां नेपःया च्यागू थी थी नगरपालिका नपां तताकेहें या स्वापु दय् धुंकगु खः । नेगू

देया दश्वी सरकारी व जनस्तरय् हे आर्थिक, सांस्कृतिक व व्यापारिक कालबिल जुयो च्वंगु दःधायोदिल ।

न्वकुभाजु भाओ फेडःजुं तिब्बतय मानव सभ्यताता प्रकृतिनपां मिलय् याडः आधुनिक विकासया पलाता चतारं यंकःच्वंगु खाँ व्याकसे तिब्बतया मूकं क्षेत्रफल स्वब्य छव प्राकृतिक संरक्षण क्षेत्र क्वःछिडःतःगु, गुकि ४७ गू संरक्षण क्षेत्रत दःगु खाँ व्याक से, तिब्बतया आधुनिक विकासय् चिनिया विशेषता नपां या समाजवादय् राष्ट्रपति सि जिङ फिङ बिचः धाराया लाहा दःगु खाँ कडः दिल ।

बैठकसं नेपाली प्रतिनिधि मण्डलया नेता नपां पोखरा महानगरपालिका या प्रमुख धनराज आचार्य नेगू देया हिमाली सभ्यता हछ्याय्ता बैठक च्यें ल्वहें थें जुइगु विश्वास प्वकसे चीन सरकारं सन २०१३ निसें न्ह्याकगु हलिमय व्यागु आर्थिक विकास व सहयोग कार्यक्रम दुनयया 'एक मार्ग एक क्षेत्र अगुवाई' (Belt and Road Initiative-BRI) या नेपाल नं अंग जुय दःगुलि लसता प्वकसे नेपःया कानुनी व्यवस्था काथं फुक्क पालिकात थःथःगु बजेट सभासं लिइमलाक च्वंगुइलय तताकेहें या स्वापु दःगु नगरतय् दश्वी बैठकता हदाय तःगुलिं नेगु दे दश्वीया जन स्तरया स्वापुता अज क्वातुकयता संवेदनशील जूगु खाँ व्याक दिल ।

वागमती प्रदेशया मुख्य सचिव भूपाल बरालं सिचाङ प्रान्तया नगरया दश्वी तताकेहेंया स्वापु दःगु वागमती प्रदेशया न्ह्यगू पालिका व गण्डकी प्रदेशया छगू नपां स्वापु दगुलिं सांस्कृतिक काल बिलं भीगु दृष्टिकोण तःब्याडः वानिगु खाँ काडः दिल ।

ल्हासामा नेपाली महावाणिज्य दूत लक्ष्मी प्रसाद निरौलां तिब्बतया जुजु सनचड गम्पो नपां नेपःया म्हायय मचा भृकुटीया इहिपा नपां नेपाली कला कृति, संस्कृति व व्यापारी स्वापु क्वातुगु अःतिब्बतया आधुनिक विकासं तिब्बतया सिमा स्वागु जिल्लाता बांलागु लिचवः लागु खाँ काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिकापाखं भःम्हा वडाध्यक्ष रवीन्द्र ज्याख्वं नेगु देशया ऐतिहासिक स्वापु क्वातुकयता चिनियाँ सरकार नेपालय विकासया पूर्वाधार, चिनियाँ विश्वविद्यालयसं नेपाली ब्वनामिपिन्ता ब्वंक च्वंगु, २०७२ सालया तः भ्वखाया इलय व कोभिड भ्वल्वयया इलय नेपःमिपिन्ता भौतिक व स्वास्थ्यया हलं ज्वलं ब्यूगुलिं सुभाय देछासैं ख्वप नगरपालिका व शान नान नगरपालिकाया

सच्छि व खुडगुगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

दशवी सन् २०१६ अगष्ट १४ सं तताकेहें (भगिनी) स्वापु तःगु नपां उगु नगरया उब्लेया उपप्रमुख मु योड वान या न्ह्यलुवाय भःपुं पुचले सन् २०२४ जुलाई २२ निसें २५ गते तक ख्वपय् चाहिलःनेगुं पालिकाया दशवी क्वातुगु स्वायु दयकगु खाँ कुल, दिल ।

वडाध्यक्ष ज्याख्वं नेगु पालिकाया दशवी आपसी सम्मान, विश्वास व मंकः ज्याया लिधंसाय सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक पर्यटन, थजगुलि ग्वाहाली काल बिल जुयो च्वंगु नपां नेगु देशय भाय स्यनयगु, साहित्यया भाय हिलयगु नपां भीगु ऐतिहासिक स्वापु व कालविलया खायँ प्राज्ञिक अनुसन्धान थजगु कुतलं नेगुदेया पालिका व जनताया दशवी सम्भदारीता अज क्वातुकिगु विश्वास प्वंकः दिल ।

शान-नान नगरपालिकाया उपप्रमुख हान लियाड जुं सनचड् गम्पोया मुथाय् शान नानय् लागु व नेपःया राजकुमारी भृकुटीता इहिया याडः थाना हे वयागु नामं दरवार दयकगु ऐतिहासिक उपलब्धी जूगु खाँ ब्याकसे ख्वप नगरपालिका व शान नान नगरपालिका दशवीया तताकेहेंया स्वापु गौरव अनुभव जूगु खाँ काडः दिल ।

बैठकय् नेपाली प्रतिनिधि पुचःपाखं भ्वंत नगरपालिका प्रमुख शान्ति रत्न शाक्य, धौख्य नगरपालिका प्रमुख अशोक कुमार ब्यांजु श्रेष्ठ, जिरी नगरपालिका प्रमुख मित्रवहादुर जिरेल, टोखा नगरपालिका प्रमुख प्रकाश अधिकारी, भरतपुर

महानगरपालिका वडाध्यक्ष विकास थापा व यें महानगरपालिकाया प्रतिनिधि नुरनिधि न्यौपाने नं न्वचुतयो द्यगु खः ।

अथेहे सिचाड स्वायत्त प्रदेश पाखं ल्हासाया उपप्रमुख पासाड तुओजि, रिगाचे नगरया प्रमुख वाड फाडहोड, लिन्भी नगरया उप प्रमुख लिउ चुड सियाड, छड्तु नगर पार्टी समितिया तेड बेड छाड, नांचु नगरया मेयर चाड्सी तुओजी व आली पिफेक्चरया कमिशनर शियुहुड जुं नेगु देया पालिकाया दशवी तताकेहेंया स्वापूया थी थी आयामया खाँ काडः दिल ।

औपचारीक ज्या इवः या इवलय नेपःया धौख्यः नगरपालिका व सिचाड स्वायत्त क्षेत्र दुनयया आली पिफेक्चरया दशवी तताकेहेंया स्वापूया औपचारिक सहमती पौ खय लाहाचिं नं तल ।

थ्व नं हाँ भ्वंत नगर व रिगात्जे नगरया दशवी सन् १९९९ अक्टोबर ६ खय्, पोखरा महानगर व लिन्भी नगरया दशवी सन २००८ अक्टोबर २१ य्, यें महानगर व ल्हासाया दशवी सन २०११ अगस्ट २७ य् अलय ख्वप नगरपालिका व शान नान नगरया दशवी सन २०१६ अगस्ट १४ खय् जिरी नगर व छड्तु नगरया दशवी सन २०२१ मार्च २२ य्, टोखा नगर व नांचु नगरया दशवी सन २०२२ जुन १६ खय् अलय भरतपुर महानगर व रिगात्जे नगरया दशवी सन २०२३ नोभेम्बर ९ खय् तताकेहेंया स्वापु तःगु खः ।

प्रजिअ पाण्डेता लसकुस

असार ११ गते

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय भक्तपुर जिल्लाय् गृहमन्त्रालयं सरुवा जुयो भःम्हा प्रमुख जिल्ला अधिकारी भरतमणी पाण्डेजुयाता ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं स्वम्हू देछासे, खादा क्वखायक सांस्कृतिक नगरी ख्वप देशय लसकुसयासे ख्वपया लागिं अनुभवी प्र.जि.अ. भः गुलिं लयता प्वकसे नगरपालिकां जिल्ला प्रशासन कार्यालयनपां मंकः कुतलं विकासया ज्या हज्याक वयागु खाँ ब्याक दिल ।

वयकलं ख्वप नगरपालिकां ९९ चोकया अध्ययन अनुसन्धान यायगुनपां सांस्कृतिक नगरया मौलिक पहः ल्यंक तय्गु काथं ज्या न्ह्याकः च्वडागु, शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः भिंक तय्गु ज्या याडः वयागु नपां पर्यटन शुल्कं ख्वपया माथां वांक विकास नपां न्हूगु पुस्ताया सेवाखय् खर्च याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

वहे इवलय् प्र.जि.अ. पाण्डे जुं ख्वप नगरपालिकापाखं यागु लसकुसं थःलय्ताय्गु नपां ता ई तक स्थानीय तहलय

च्वडः ज्या साड, वयागु खाँ नपां स्थानीय सरकार व जिल्ला प्रशासन कार्यालय मिलय जुयो, जनप्रतिनिधिपुं नपां मिलय जुयो हज्यासा सेवाग्राही पिन्ता सेवा व ज्या सानय् अःपुडगु खाँ ब्याकसे जि.प्र.कां नागरिकता इय्गु ज्या अनलाइन पाखं न्ह्याकागु, जात्रा व्यवस्थापन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, डेंगु ल्वय पानय्गु, बजार नियमन व व्यवस्थापन, सार्वजनिक जग्गा ल्यंकः, भिंकः तय्गु, देसी सः हय्ता मः काथं ज्या हज्याकय्गु ज्या इवः काडः दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशी नगरया छगू छगू ज्या प्रशासन नपां मिलय जुयो ख्वप देता नमूना काथं पिढवय्ता तयार दःगु खाँ काडः दिल ।

निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राम गोबिन्द श्रेष्ठ लसकुस न्वचु, वडाध्यक्ष उकेश कवां (७) जुं न्वचु तयो द्यगु खःसा ख्वप नगरपालिकाया कार्यपालिकाया दुजःपुं, शाखा प्रमुखपुं नं भःगु जुल ।

शान नान (तिब्बत) या मेयर नपां

असार ११ गते

जनवादी गणतन्त्र चीनया सिचाङ स्वशासित क्षेत्र (तिब्बत) या शान नान नगरपालिका प्रमुख शान्भु सिरें नपां खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि पुचलं असार ११ गते (जुन २५, २०२५) शान नान नगरया छगू कार्यालयसं नपा लागू जुल । नेपाल व जनवादी गणतन्त्र चीनया दशवी दौत्य सम्बन्ध स्वापु तःगु ७० दा क्यंगुया लसताय चीनया सिचाङ स्वशासित क्षेत्र व नेपःया दशवी तताकेहें (भगिनी) स्वापु तयो तःपुं नगरपालिकाया बैठक्य ब्वति कः वानय्गु भ्वलय वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्व व प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराईया पुचलं नगर प्रमुख जु याता नपालाङः द्यूगु खः ।

नपालाय्गु भ्वलय शान नान नगर प्रमुख शान्भु सिरें जुं तताकेहेंया स्वापु दःगु खपः नगरया पुचःता लसकुस याय दयो थःपुं तस्कं लयतायागु खाँ ब्याकसे वयकलं छम्हा जलाखालां न्ह्याब्लें मेम्हा जलाखालाता भिं म्हुङ्गु स्पष्ट यासे नेगू पालिकाया दशवी आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, पर्यटन व व्यापारिक स्वापु अज क्वातुकयता थःवं थःया भ्रमणं ग्वाहाली जुङ्गु विश्वास प्वंकः दिल ।

वयकलं शान नान नगरपालिकाया म्हासिङ्का पिब्वसे ल्हासाया दक्षिण पूर्वय् च्वंगु थुगु नगरया जग्गा त्यला (क्षेत्रफल) ७९ हजार ३०० वर्ग कि.मी. व जनसंख्या ३ लाख ७५ हजार ३०० दःगु खाँ काङः दिसें तिब्बती संस्कृति व सभ्यताया उद्गमस्थल दक धाङ्गु शान नान नगर छगू जिल्ला व ११ गू काउन्टी खय व्वथल तःगु खाँ वयकलं धायोदिल ।

प्रमुख शान्भु सिरें जुं तिब्बती नागरिकपिन्ता हिंन्यदाया शिक्षा व आधारभूत स्वास्थ्य उपचार सेवा धेबा म्वायकः सरकारं

बियो वगु खाँ ब्याकसे न्हंगु पुस्ताता चिनियाँ क्रान्तिया इतिहास नपां कम्युनिष्ट आदर्श व चरित्रया शिक्षा बियो वयागु खाँ काङः दिल । ल्यासे ल्याम्हो १८ दा दतकिं चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया दुजः जुयो देश व समाज सेवा यायता तःलाक जुङ्गु खाँ नं वयकलं काङः दिल ।

शान नानया उपमेयर पुचलं छुं ई न्हयों खपया औपचारिक भ्रमण याडागु खाँ कुलः दिसे खप नगरपालिकाया न्हयलुवाय् छगू पुचःता थ्वहे सेप्टेम्बर-अक्टोवरय् जुङ्गु यालुङ सांस्कृतिक पर्यटन महोत्सवय भ्याय्ता ब्वडःदिल ।

छलफलसं खप नगरपालिकाया रबिन्द्र ज्याख्व नेगू दे दशवीया बांलागु स्वापु इतिहास क्वति हे पुलांगु व उलिहे धिसिलागु खाँ ब्याकसे नेपालय २०७२ या तः भ्वखाचां व कोभिड भ्वल्वयया इलय चिनियाँ सरकार व शान नान नगरं ब्यूगु ग्वाहालीता सुभाय देछासे प्राकृतिक संरक्षणता अज हःनय तयो चीन सरकारं याङः वगु आधुनिक विकास, वाउँक ल्यंकः तयगु, राजमार्ग व सुरुङ्ग मार्ग दयकेगु, शहरी विद्युतीकरण व शिक्षा व स्वास्थ्यलागाय् सरकारी लगानी थःता बांलागु लिच्वः लागू खाँ काङः दिल ।

वडाध्यक्ष ज्याख्व जुं खप नगरपालिकां खपया जनताया सेवा याय्गु काथं शिशु स्याहार केन्द्रनिसें कलेजतक चायकगु अलय खप अस्पताल पाखं विरामीया सेवा याङःवगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकाया मेयर ज्यूया पाखं शान नानया मेयर जुयाता खपय् चाह्यू भ्याय्ता ब्वडः दिल ।

नपालाय्गु भ्वलय खप नगरपालिकाया पाखं काष्ठकला, हस्तकला व नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाङः द्यूगु खःसा शान नान नगरपालिकापाखं नं नक्सा च्वयोतःगु कापः व उपहारत लः ल्हाङः ब्यूगु खः ।

प्र.जि.अ. भरतमणी पाण्डेजु याता लसकुस

(२०८२ असार ११ गते)

प्र.जि.अ. गोपाल प्रसाद अर्याल जुयाता बिदाई

(२०८२ असार ८ गते)

बख्खप नगरपालिकाया अनुमानित खजेट पित खषज्या
अक्षाबर ८ गते

बख्खप नगरपालिकाया आ.ष.२०८२/८३ या खजेट छप्पाम्हूतुं पारित
अक्षाबर १२ गते